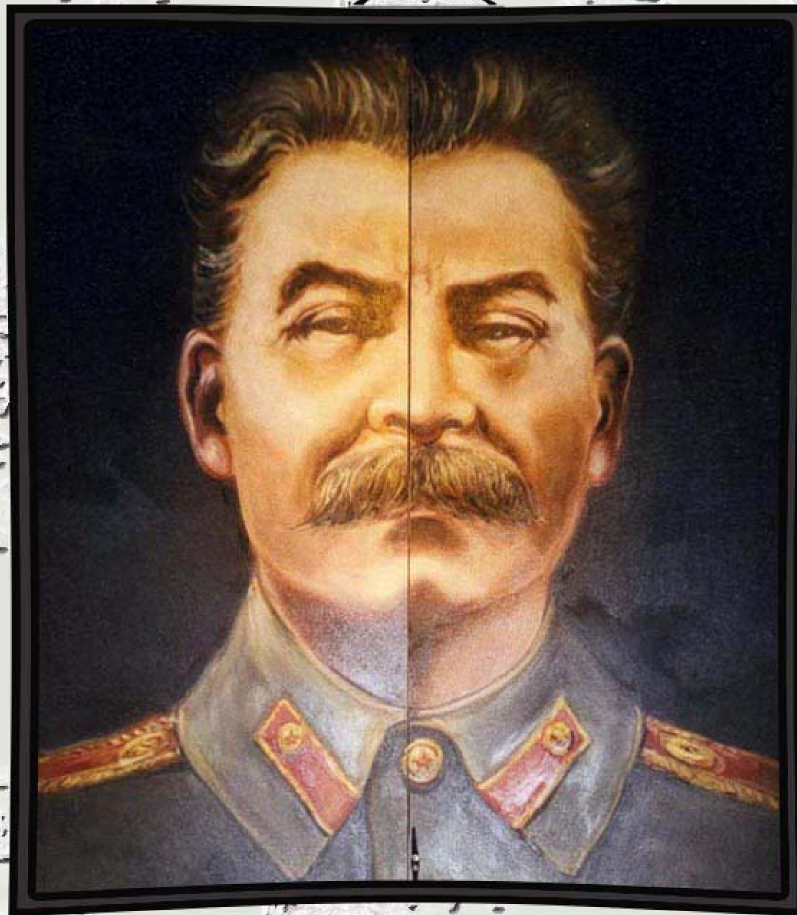

Matei Visniec

Istoria comunismului

povestită pentru bolnavii mintal

LiterNet

Redactor : Anca Şerban aserban@liternet.ro

Editor format .pdf Acrobat Reader & coperta : Anca Şerban aserban@liternet.ro

Ilustraţii: © 2003 Matei Vişniec (prelucrări ale unor fotografii din spectacolul montat la Hollywood, în Statele Unite, la *The Open Fist Theater Company,* aprilie 2000, în regia lui Florin Fătulescu şi din spectacolul montat la *Teatrul Eugen Ionescu* din Chişinău, Moldova, stagiunea 2000/2001, în regia lui Charles Lee)

ISBN : 973-8475-16-3

Editura LiterNet
http://editura.liternet.ro
office@liternet.ro

Matei Vişniec

Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal

piesă dedicată lui Daniil Harms şi tuturor scriitorilor morţi în temniţele puterii

CUVÂNT ÎNAINTE

Cu sprânceana sa dreaptă ridicată straniu ca un semn de întrebare neterminat, scriitorul Yuri Petrovski (Jeremy Lawrence) - căruia Stalin i-a acordat personal o medalie pentru realizările sale culturale - devine profesor şi oaspete de onoare al Spitalului Central pentru Boli Mintale din Moscova în anul 1953.

Misiunea sa: să vindece totul de la schizofrenie la depresie. Cum? Prin explicarea minunatei istorii comuniste sovietice pacienţilor.

Regizorul Florin Fătulescu gestionează cu pricepere absurdul în montarea sa, care este totodată premiera mondială a piesei lui Matei Vişniec "Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal". Pacienţii, îmbrăcaţi într-un soi de amestec de haine zdrenţuite şi pijamale, se adună laolaltă cuprinşi de frenezia nebuniei şi ridică în slăvi comunismul. Sunt supravegheaţi de directorul instituţiei, Grigori; de o asistentă nimfomană, Katia; şi de asistenta robustă a directorului, Stepanida, care se îmbată cu vodkă şi trimite rapoarte la Moscova.

Grigori propovăduieşte că "anumite boli mintale pot fi vindecate cu ajutorul istoriei fascinante a comunismului". Drept urmare Yuri simplifică desfăşurarea evenimentelor, spunând că oamenii au dorit "să construiască o ţară în care nimeni nu va vârî pe nimeni în căcat."

Matei Vişniec impreună cu regizorul Florin Fătulescu

În acest fel Vişniec spune esenţialul despre contradicţiile şi cruzimile din spatele Cortinei de Fier, de la Lenin la Stalin. Prin intermediul amintirilor care îl bântuie şi a viziunilor lui Yuri, se conturează imagini alarmante. Un fotograf îşi aminteşte că cel mai mare serviciu făcut lui Stalin a fost să scoată din fotografiile oficiale "tovarăşii" căzuţi în dizgraţie şi, uneori, să adauge alţii noi, în graţiile lui Stalin în acel moment. Conceptul de istorie este denaturat - deoarece realitatea avea mai puţină importanţă atâta timp cât Stalin era servit.

Sub mâna sigură a regizorului Fătulescu, atmosfera de absurditate tragică marchează fiecare clipă a piesei ce se desfăşoară în decorul extrem de simplu creat de Jan Sytnik. Bârne de lemn susţin draperii ce au fost cândva albe, ghidând ochiul spectatorului către un portret gigantic al lui Stalin atârnând pe un perete. Un altar grosolan pentru un semi-zeu dominator care în curând va cădea.

(Jana J. Monji, *Los Angeles Times)*

Personaje:

Iuri Petrovski (scriitor)
Grigori Dekanozov (directorul spitalului)
Stepan Rozanov (director adjunct)
Katia Ezova (asistentă medicală)
alţi membri ai corpului medical

"Bolnavii":
Timofei (debil mediu)
Bolnavul 1 (Piotr)
Bolnavul 2 (Ivan)
Bolnavul 3 (Saşa)
Bolnavul 4 (Emilian)
Bolnavul 5 (Boris)
Bolnavul 6 (Slivisnki)
Bolnavul 7 (Salomon)

Nebunul care mizează pe Stalin
Crupierul
Femeia tânără
Femeia bătrână
Femeia 3
Femeia 4
Femeia 5
Profesorul
Un bolnav care l-a cunoscut pe Stalin
Un al doilea bolnav care l-a cunoscut pe Stalin
Străinul
Ivan M. Gamarovski
alţi bolnavi
Stalin

Acţiunea are loc la Spitalul Central de Boli Mintale de la Moscova, în 1953, cu câteva zile înainte de moartea lui Stalin.

SCENA 1

Corul bolnavilor mintal, dirijat de Katia Ezova, cîntă în faţa Directorului şi a lui Iuri Petrovski. Unii bolnavi sunt în cămaşă de forţă. Timofei iese din rând, face câţiva paşi în faţă şi se adresează spectatorilor.

Timofei : Corul de cameră al Spitalului Central de Boli Mintale de la Moscova va cânta cântecul "Cântecul partizanilor". Dirijor, tovarăşa Katia Ezova. Trăiască tovarăşul Stalin.

Katia Ezova agită un diapazon, murmură o frază muzicală, dă tonul şi corul începe să cânte. Timofei, care s-a întors printre corişti, îşi şterge o lacrimă. Un alt bolnav începe să plângă în timp ce cântă, dar cămaşa de forţă îl împiedică să-şi şteargă lacrimile. Cântecul, dramatic şi răscolitor, se termină. Timofei şterge lacrimile mai multor bolnavi în cămaşă de forţă. Katia Ezova se înclină în faţa Directorului şi a lui Iuri Petrovski. Tăcere lungă. Întuneric.

SCENA 2

Iuri Petrovski în biroul directorului Grigori Dekanozov.

Directorul : Dumneavoastră înţelegeţi, dragă Iuri Petrovski, că astăzi nimeni, nimeni nu trebuie să rămână în afara luminii artei şi literaturii. Concepţia noastră ştiinţifică despre societate spune că omul se află în centrul atenţiei partidului. Noua noastră concepţie umanistă, aşa cum am fost învăţaţi de Marele Lenin şi de Marele Stalin, spune că socialismul nu este posibil fără transformarea omului. Iar arta, literatura, toate astea au un rol imens în transformarea

omului... Din această cauză mi-am pus eu întrebarea: şi bolnavii mintal? Nu sunt şi ei oameni? Nu trebuie să fie transformaţi şi ei? N-ar trebui să beneficieze şi ei de binefacerile artei, ale literaturii? În măsura posibilului, bineînţeles... Eu unul cred că bolnavii mintal ai societăţii noastre socialiste nu au nimic de-a face cu bolnavii mintal ai ţărilor capitaliste şi imperialiste. La noi, noi nu ne abandonăm bolnavii mintal... Noi credem fără preget că ei pot fi vindecaţi. Oamenii noştri de ştiinţă lucrează zi şi noapte pentru a găsi noi tratamente pentru vindecarea bolilor mintale... Iar arta, literatura, au, poate, un cuvânt de spus în această bătălie...

SCENA 3

Grigori Dekanozov îl prezintă pe Iuri Petrovski corpului medical al spitalului. Tot personalul este aliniat ca la armată iar Grigori Dekanozov se mişcă ca şi cum ar efectua o trecere în revistă.

Directorul : Dragi colegi. Vi-l prezint pe tovarăşul Iuri Petrovski pe care Uniunea Scriitorilor ni l-a trimis ca să ne ajute. Tovarăşul Iuri Petrovski este un tânăr scriitor care a scris nuvele în linia marelui nostru scriitor Maxim Gorki. Tovarăşul Iuri Petrovski a scris povestiri şi nuvele despre construcţia socialismului şi a primit pentru preţioasele sale nuvele şi minunatele sale povestiri Marele Premiu de Stat acordat de către Marele Tovarăş Stalin în persoană. Ţin foarte mult, aici, să mulţumesc Uniunii Scriitorilor că ni l-a trimis pe tovarăşul Iuri Petrovski. Pentru că chiar de un scriitor ca Iuri Petrovski noi aveam nevoie, căci el ştie să povestească ca nimeni altul lucrurile simple, lucrurile care ţin de viaţă...

Se întoarce spre Iuri Petrovski.

Tovarăşe Iuri Petrovski, va trebui să ne scrieţi povestiri scurte pentru a povesti prin povestiri scurte pentru bolnavii noştri mintal istoria comunismului. Căci pentru asta sunteţi aici, pentru asta v-a trimis la noi Uniunea Scriitorilor. Noi considerăm că bolnavii mintal au şi ei dreptul şi datoria să cunoască istoria comunismului şi a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie. Singura problemă este că istoria comunismului şi istoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie trebuie povestite la nivelul pacienţilor noştri... Iată de ce noi toţi, echipa medicală de la Spitalul Central de Boli Mintale, precum şi bolnavii care se vindecă în instituţia noastră, vă cerem, dragă Iuri Petrovski, să vă utilizaţi talentul pentru a ne povesti în cuvinte simple istoria comunismului şi a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie.

Utilizaţi-vă talentul pentru ca bolnavii noştri mintal să poată avea acces, şi ei, la lumina mişcării muncitoreşti. Utilizaţi-vă talentul şi patriotismul pentru ca bolnavii mintal să se poată hrăni, şi ei, cu speranţa pe care Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie a adus-o tuturor muncitorilor din toate ţările.

Sunt sigur, dragă tovarăşe Iuri Petrovski, că veţi reuşi să găsiţi cuvintele potrivite care să meargă până-n inima bolnavilor noştri mintal. Şedinţele noastre de iniţiere în frumuseţea artei, a literaturii, vor avea loc de două ori pe săptămână. Toţi bolnavii mintal ai instituţiei noastre, că e vorba de debilii mintal lejeri, mijlocii sau profunzi, de schizofrenici, de autişti, de depresivi sau de nevrotici, toţi vor fi invitaţi să vă asculte, de două ori pe săptămână. Toţi, cu excepţia, poate, a bolnavilor din secţia de înaltă securitate, pentru care vom imagina o altă soluţie, adică vom organiza, poate, şedinţe speciale la ei.

SCENA 4

Gregori Dekonozov îi arată lui Iuri Petrovski camera care i-a fost rezervată. Katia Ezova aşteaptă, respectuoasă, în prag.

Directorul : Iată, Iuri Petrovski, camera dumneavoastră. Aveţi aici tot ce vă trebuie. V-am pregătit camera cu cea mai frumoasă vedere spre grădină, căci noi ştim că scriitorii iubesc natura. Dumneavoastră aveţi nevoie să vedeţi arbori, să vedeţi cerul, să vedeţi păsările care cântă în arbori...

Noi ştim, dragă Iuri Petrovski, cum e plămădit sufletul scriitorului, noi ştim tot. Fiţi binevenit în această cameră, la noi. Preţioasa noastră asistentă medicală Katia Ezova o să vă aducă în fiecare dimineaţă micul dejun în cameră. La prânz şi seara puteţi să mâncaţi cu noi, în marea sală de mese... Pentru că noi, dragă Iuri Petrovski, noi, medicii corpului medical, noi mâncăm cu bolnavii noştri... în sfârşit, cu cei care se pot deplasa fără probleme până la sala de mese. Şi credeţi-mă că sunt mândru să vă pot spune, dragă tovarăşe, că 60 la sută dintre bolnavii noştri mintal pot să se deplaseze şi chiar se deplasează, de două ori pe zi, la prânz şi seara, până la marea sală de mese, ca să mănânce în tovărăşia medicilor care-i îngrijesc.

Dumneavoastră, însă, Iuri Petrovski, faceţi cum credeţi că e mai bine, pentru că noi ştim că scriitorul este uneori prins de mrejele inspiraţiei, şi atunci el nu iese, nu mănâncă, nu vede pe nimeni, nu mai aude nimic... că scrie... ha-ha... E mister mare scrisul, ştim.

Iuri : Tovarăşe director Grigori Dekanozov, eu ţin foarte mult să fiu în contact direct cu pacienţii dumneavoastră. Aş vrea să vizitez saloanele. Aş vrea să vorbesc, eventual, cu unii bolnavi. E posibil?

De undeva, dintr-un salon îndepărtat, se aud nişte strigăte care devin din ce în ce mai bestiale. Directorul îşi accelerează discursul pentru a putea pleca apoi în direcţia respectivă.

Directorul : Tovarăşe Iuri Petrovski, nu numai că aveţi dreptul să o faceţi, dar chiar vă rugăm să o faceţi. Sunteţi aici la dumneavoastră acasă, deci e normal să vă cunoaşteţi casa. Katia Ezova, care se va ocupa de dumneavoastră, o să vă arate tot... saloanele, sălile de tratament, băile, grădina, tot, tot, tot... Şi de fiecare dacă când vreţi să vorbiţi cu un bolnav, cereţi Katiei să vă dea fişa bolnavului. Ne-am înţeles? Spor la treabă, Iuri Petrovski. Şi imediat ce terminaţi primul capitol noi şi organizăm prima şedinţă. Sunt convins, tovarăşe, că repovestirea adecvată a istoriei comunismului poate vindeca anumite deficienţe mintale... La revedere, tovarăşe. Trăiască Marele Stalin!

Directorul pleacă grăbit în direcţia strigătelor care au devenit insuportabil de bestiale. Katia, care a rămas în pragul uşii, priveşte oarecum jenată în jos.

SCENA 5

Noaptea, în cameră la Iuri Petrovski. Acesta doarme chircit sub o pătură. Katia Ezva intră ca şi cum zidurile ar fi transparente. Scena este luminată de un lampadar aflat în grădină. Katia Ezova se apropie de patul unde doarme Iuri Petrovski şi rămâne mult timp nemişcată, în picioare. Iuri Petrovski tresare, se aşează speriat în capul oaselor, priveşte în jur, o descoperă pe Katia.

Katia : Pssst...
Iuri : Ce-i?
Katia : Sunt eu, Katia...
Iuri : Şi ce faceţi aici?
Katia : Pssst...
Iuri : Da' cum aţi intrat?
Katia : Pssst...
Iuri : Tovarăşă Katia, ce-i asta?
Katia : Mă gândeam că poate vreţi un ceai...
Iuri : Nu vreau.
Katia : Un ceai cu un pic de rom?
Iuri : Nu, nu.
Katia : Sau numai puţin rom?
Iuri : Nu, nu vreau nimic.
Katia : Iuri Petrovski, trebuie să vă întreb ceva...
Iuri : Ce?

Katia : L-aţi văzut cu adevărat... de aproape?

Iuri : Cum?!

Katia : Ştiţi, pentru mine e foarte important...

Iuri : Ce?

Katia : Pssst... Ştiţi, sunt unii care mint... care zic doar că l-au văzut, că l-au întâlnit... Aşa oameni, să-ţi vină să verşi, nu alta... Cum îndrăznesc ei să spună că l-au întâlnit când de fapt nu l-au întâlnit niciodată?

Iuri : Pe cine?

Katia : Pe Stalin... Spuneţi-mi, Iuri Petrovski, dumneavoastră l-aţi întâlnit cu adevărat? Tovarăşul Director a spus că tovarăşul Stalin în persoană v-a înmânat Premiul... Este adevărat? A fost chiar Stalin? Chiar el în persoană, el a fost cel care vi l-a dat?

Iuri : Da...

Katia : Când, când, când a fost asta?

Iuri : Păi... de mult... Era... A fost înainte de război.

Katia : Şi l-aţi văzut de aproape?

Iuri : Da... Da' ce rost au toate întrebările astea?

Katia : Pentru că... pentru că aş vrea să ştiu dacă... dacă e înalt...

Iuri : Nu e chiar... aşa de... înalt...

Katia : E mai... înalt... decât... dumneavoastră?

Iuri : Nu, nu prea... nu cred.

Katia : Păi... doar l-aţi văzut de aproape, de foarte aproape... Cum adică "nu prea"?

Iuri : Păi... cum să vă spun... nu eram singur, eram cu alţi tineri tovarăşi scriitori colegi reuniţi pentru un congres... Şi el a trecut şi a dat mâna cu noi...

Katia : A dat mâna cu dumneavoastră!

Iuri : Da...

Katia apucă mâna lui Iuri şi o strânge la piept.

Katia : (*aproape plângând*) Oh, Iuri Petrovski, ce fericită sunt că sunteţi aici... Ştiţi, eu n-am întâlnit niciodată pe nimeni care să-l fi cunoscut cu adevărat pe Stalin.

Iuri : Katia Ezova... liniştiţi-vă... Nu l-am cunoscut niciodată personal... I-am strâns mâna, asta-i tot...

Katia : Şi ochii... Cum îi avea, ochii?

Iuri : Ochii?

Katia : Ochii, ochii... Cum v-a privit? V-a privit drept în ochi?

Iuri : Nu, nu cred...

Katia : Cum aşa? Nu vă mai amintiţi? Cum puteţi să nu vă mai amintiţi?

Iuri îşi smulge mâna din mâinile Katiei.

Iuri : Tovarăşă Katia Ezova, de ce-mi puneţi toate aceste întrebări?

Katia îşi suflă nasul. După acest gest, atitudinea ei este total schimbată.

Katia : Ştiţi, Iuri Petrovski, şi eu scriu.
Iuri : Şi ce scrieţi, Katia?
Katia : Scriu poeme.
Iuri : Foarte bine.
Katia : Dar nu le-am arătat niciodată la nimeni, Iuri Petrovski.
Iuri : Bine faceţi, Katia.
Katia : Dar simt că trebuie să vi le arăt dumneavoastră, Iuri Petrovski.
Iuri : Mai târziu, Katia.
Katia : Nu, Iuri Petrovski. Trebuie să vă arăt poemele mele acum.
Iuri : Acum, la ora trei dimineaţa?
Katia : Măcar unul singur, Iuri Petrovski.
Iuri : Bine, Katia, daţi-i drumul.
Katia : Am să vi-l recit, Iuri Petrovski.
Iuri : Prefer să-l citesc eu personal.
Katia : Nu, Iuri Petrovski. Nu. Poemele mele sunt toate aici... în capul meu... De fapt, eu nu le scriu niciodată pe hârtie, le păstrez toate aici... aici...
Iuri : Şi câte poeme aveţi... aici?
Katia : Mii şi mii de poeme, Iuri Petrovski... Mii...
Iuri : Bine, Katia. Alegeţi unul şi recitaţi-mi-l.

Katia intră într-un fel de transă.

Katia : Stalin, tu eşti lumina noastră, da
În noaptea fără de sfârşit
Stalin tu ne alinţi gândirea
Amant al revoluţiei ce eşti...

Stalin, trăind prin tine noi avem un sens
Stalin, tu eşti etern prin noi
N-aveam nimic şi totu-ţi datorăm
Rămâi al nostru, pur, cu noi...

Transfigurată, Katia începe să plângă. Iuri îi ia mâinile şi o mângâie.

Iuri : E bine, Katia, e bine... gata... Liniştiţi-vă...

Katia se smulge din mâinile lui Iuri, îl priveşte o clipă ca un animal hăituit, după care începe să se dezbrace în viteză.

Iuri : Katia Ezova, încetaţi! Tovarăşă Katia Ezova, ce faceţi? Ce faceţi?
Katia : Pssst... Îl simţiţi? A venit... E aici... E cu noi...

Pe jumătate dezbrăcată, Katia sare pe Iuri, îl îmbrăţişează plângând, îi sărută de mai multe ori mâna dreaptă.

Iuri : Cine? Cine, Katia?
Katia : Strângeţi-mă, Iuri Petrovski... Strângeţi-mă tare, strângeţi-mă...
Iuri : Katia, eu sunt însurat...
Katia : Strângeţi-mă, Iuri Petrovski... Strângeţi-mă tare, strângeţi-mă...

SCENA 6

Iuri Petrovski, în camera sa, citeşte un text ca o repetiţie generală pentru şedinţele cu bolnavii mintal.

Iuri : Deschideţi larg gura. Spuneţi *u*. Respiraţi. Umpleţi-vă plămânii cu aer. Mai tare. Şi mai tare. Aer mult în plămâni, mult, mult, mult...

Spuneţi *utopie*.

Încă o dată. *Utopie*. Concentraţi-vă bine, este un cuvânt care are o curbă crescătoare... Este ca un cal care se cabrează... *Utopie*... Auziţi cum urcă sunetele? Urcă şi se risipesc în aer. Totul începe în gura voastră şi apoi se termină în neant... *Utooopiiieee*...

Foarte bine.

Deci, ce este o utopie?

Utopia este atunci când eşti vârât în căcat şi vrei să ieşi. Dar înainte de a ieşi din căcat trebuie să te gândeşti. Şi dacă te gândeşti bine îţi dai seama că nu eşti tu singurul vârât în căcat şi care doreşte să iasă. Deci, pe măsură ce te gândeşti, îţi dai seama că n-ai cum să ieşi din căcat de unul singur. Ieşirea din căcat nu se poate face decât împreună cu ceilalţi, tu şi tovarăşii care sunt vârâţi împreună cu tine în căcat.

Iuri Petrovski destupă o sticlă de rom, varsă câteva picături într-o ceaşcă de ceai, trage o gură de rom direct din sticlă şi bea după aceea din ceai.

SCENA 7

Iuri Petrovski face o demonstraţie în faţa Directorului Grigori Dekanozov, a Katiei şi a celorlalţi membri ai corpului medical. Directorul este singurul care stă pe un scaun.

Iuri : Deschideţi larg gura. Spuneţi *u*. Respiraţi. Umpleţi-vă plămânii cu aer. Mai tare. Şi mai tare. Aer mult în plămâni, mult, mult, mult...

Spuneţi *utopie*.

Încă o dată. *Utopie*. Concentraţi-vă bine, este un cuvânt care are o curbă crescătoare... Este ca un cal care se cabrează... *Utopie*... Auziţi cum urcă sunetele? Urcă şi se risipesc în aer. Totul începe în gura voastră şi apoi se termină în neant... *Utooopiiieee*...

Foarte bine.

Deci, ce este o utopie?

Utopia este atunci când eşti vârât în căcat şi vrei să ieşi. Dar înainte de a ieşi din căcat trebuie să te gândeşti. Şi dacă te gândeşti bine îţi dai seama că nu eşti tu singurul vârât în căcat şi care doreşte să iasă. Deci, pe măsură ce te gândeşti, îţi dai seama că n-ai cum să ieşi din căcat de unul singur. Ieşirea din căcat nu se poate face decât împreună cu ceilalţi, tu şi tovarăşii care sunt vârâţi împreună cu tine în căcat.

Întreaga asistenţă rămâne de gheaţă. Iuri Petrovski continuă.

Iuri : Dar cei care te-au vârât în căcat nu vor ca tu să ieşi din căcat. Ei nu te lasă să ieşi din căcat, nici pe tine, nici pe tovarăşii care sunt vârâţi împreună cu tine în căcat. Pentru că ei, cei care te-au vârât în căcat, sunt puternici, căci sunt uniţi.

Iată de ce, pentru a ieşi din căcat, tu şi tovarăşii tăi, trebuie să fiţi şi voi uniţi. Este gândul pe care l-a avut într-o bună zi tovarăşul Lenin, în 1915, pe când se afla departe de ţară la Zurich, care este un oraş în Elveţia care este o ţară care n-a fost niciodată vârâtă în căcat. Tovarăşi, a spus tovarăşul Lenin, pentru a ieşi din căcat nu este suficient să vrei să ieşi din căcat, trebuie să fii unit.

Aşa vorbi tovarăşul Lenin într-o zi, în 1915, la Zurich, unde era refugiat împreună cu alţi tovarăşi ca să se gândească. Şi imediat toţi cei care erau vârâţi în căcat în Rusia au spus da, tovarăşul Lenin are dreptate. Şi s-au unit, şi şi-au dat mâna şi au făcut un efort... uraaaa! şi au ieşit din căcat.

Tăcere de gheaţă. Dintr-o dată, Grigori Dekanozov se ridică, se apropie de Iuri Petrovski şi-l îmbrăţişează. Uşurată, asistenţa aplaudă. Grigori Dekanozov îşi şterge o lacrimă.

Directorul : Bravo, tovarăşe Iuri Petrovski. Bravo. Ăsta-i clenciul. Aşa trebuie să le vorbiţi. Este bine, Iuri Petrovski. Dumneavoastră ştiţi să scrieţi de-a dreptul cu inima şi să atingeţi şi adevărul în acelaşi timp. Sunteţi un mare scriitor, Iuri Petrovski. Aţi înţeles tot, Iuri Petrovski. Bolnavii noştri vor putea, graţie dumneavoastră, să înţeleagă în sfârşit esenţa însăşi a Marii noastre Revoluţii Socialiste din Octombrie. Continuaţi, Iuri Petrovski. Continuaţi. Săptămâna viitoare o

să facem o primă şedinţă cu ceva bolnavi. Bolnavii noştri mintal au nevoie de dumneavoastră, Iuri Petrovski. Căci nu numai medicina este cea care-i poate vindeca. Nu, şi gândirea Marelui nostru Tovarăş Stalin poate să-i vindece pe bolnavi. Şi a fost vina noastră că, până acum, n-am încercat să utilizăm gândirea marxistă, gândirea leninistă şi gândirea Marelui nostru Tovarăş Stalin ca terapie împotriva autismului, a schizofreniei şi a debilităţii. Forţa gândirii comuniste trebuie să penetreze peste tot, peste tot, inclusiv în creierul bolnavilor noştri. Căci gândirea poate vindeca gândirea! Şi când gândirea se adresează gândirii, se produc minuni. Trebuie doar să găsim cuvintele potrivite, tonul potrivit, emoţionalitatea potrivită... Iar dumneavoastră, Iuri Petrovski, aţi găsit cheia. Cu această cheie vom descuia uşa închisă din mintea bolnavilor noştri, pentru ca cuvintele lui Lenin, ale lui Stalin să poată străluci şi acolo... Mulţumesc, tovarăşe Iuri Petrovski. În numele întregului nostru corp medical şi în numele tuturor bolnavilor noştri, mulţumesc, mulţumesc, mulţumesc.

SCENA 8

Iuri Petrovski în faţa mai multor debili mintal lejeri. Katia îi supraveghează ca o dirigintă.

Iuri : Deschideţi larg gura...

Nebunii se privesc între ei, pufnesc în râs şi deschid gura.

Iuri : Spuneţi *u*...

Bolnavii : *Uuuuu... Uuuuu...*
Iuri : Respiraţi...
Bolnavii : *Uuuuu...*
Iuri : Umpleţi-vă plămânii cu aer... Mai tare... Şi mai tare...
Bolnavii : Pfuuuu...
Iuri : Aer mult în plămâni, mult, mult, mult...
Bolnavii : Pfiiii...
Iuri : Spuneţi *utopie*.
Bolnavul 1 : Nu trageţi, tovarăşi!
Katia : Tacă-ţi fleanca, Piotr.
Iuri : Încă o dată... *Utopie*.
Bolnavii : *Uuuuu...*
Bolnavul 1 : Nu trageţi, tovarăşi!
Katia : Gura, Piotr.
Iuri : Concentraţi-vă bine, este un cuvânt care are o curbă crescătoare... Este ca un cal care se cabrează... *Utopieee...*
Bolnavul 2 : Calul se pişă de sus. Şi noi de ce...
Katia : Taci din gură, Ivan.
Iuri : Auziţi cum urcă sunetele? Urcă şi îmbrăţişează cerul...

Mai mulţi bolnavi îşi fac cruce.

Katia : Continuaţi, Iuri Petrovski.
Iuri : Totul începe în cerul gurii voastre şi se termină pe bolta cerească înstelată... *Utooopiiieee...*

Bolnavii : *Utopiiieee... Utopiiieee...*
Iuri : Foarte bine.
Bolnavii : (*în delir*) *Utopiiieee... Utopiiieee...*
Katia : Stop! Continuaţi, Iuri Petrovski.
Iuri : Deci, ce este o utopie?
Bolnavii : (*în cor*) *Utopie! Utopie! Utopie!*
Bolnavul 2 : Şi eu vreau să mă piş de sus! Şi eu vreau...
Katia : Gura, Ivan. Continuaţi, Iuri Petrovski.
Iuri : Utopia este atunci când eşti vârât în căcat şi vrei să ieşi.

Tăcere glacială. Bolnavii afişează figuri consternate.

Iuri : Dar înainte de a ieşi din căcat trebuie să te gândeşti.
Bolnavul 2 : (*în şoaptă către vecinul său, Bolnavul 3*) Asta vrea să zică c-o să ne putem pişa ca omu' din picioarelea?
Bolnavul 3 : Pssst!
Iuri : Şi dacă te gândeşti bine îţi dai seama că nu eşti tu singurul vârât în căcat şi care doreşte să iasă. Deci, pe măsură ce te gândeşti, îţi dai seama că n-ai cum să ieşi din căcat de unul singur. Ieşirea din căcat nu se poate face decît împreună cu ceilalţi, tu şi tovarăşii care sunt vârâţi împreună cu tine în căcat.
Bolnavul 3 : Iuri Petrovski, pot să vă pun o întrebare?
Iuri : Da.
Bolnavul 3 : De ce face maşina asta tot timpul clic, clac, pluf?
Katia : Încetează, Saşa.

Bolnavul 1 : Mama dumneavoastră este încă în avion, Iuri Petrovski?
Iuri : Mama mea e moartă, Piotr.
Katia : Continuaţi, Iuri Petrovski.
Iuri : Deci, cu cât te gândeşti mai mult cu atât îţi dai seama mai bine că din căcat nu poţi ieşi de unul singur, ci împreună cu tovarăşii care sunt vârâţi împreună cu tine în căcat.

Tăcere consternată în sânul asistenţei.

Dar cei care te-au vârât în căcat nu vor ca tu să ieşi din căcat. Ei nu te lasă să ieşi din căcat, nici pe tine, nici pe tovarăşii care sunt vârâţi împreună cu tine în căcat. Pentru că ei, cei care te-au vârât în căcat, sunt puternici, căci sunt uniţi.

Bolnavii se dezlănţuie.

Bolnavii
- Uuuu...
- Iuri Petrovski, o întrebare...
- Şi omul, ca şi calul, are dreptul să se pişe din picioare...
- Clic, clac, pluf!
- Faceţi jocurile, ladies and gentlemen.
- Ribbentrop-Molotov! Ribbentrop-Molotov!
- Nu, nu, nu... Nu, nu, nu... Nu-i adevărat... Nu, nu, nu...
- Este sau nu este încă în viaţă Henri Barbusse?
- Utopiiieee... Utopiiieee...
- Trageţi, tovarăşi! Trageţi!
- Avionul e bun, n-are nici pe dracu'.

Katia :	Linişte! Linişte tovarăşi! Continuaţi, Iuri Petrovski.
Iuri :	Iată de ce, pentru a ieşi din căcat, tu şi tovarăşii tăi, trebuie să fiţi şi voi uniţi. Este gândul pe care l-a avut într-o bună zi tovarăşul Lenin...
Bolnavul 3 :	Cine? (*Începe să plângă în pragul unei crize de isterie*) Cine? Clic, clac, pluf?
Katia :	Te rog să te abţii, Saşa.
Iuri :	Aşa s-a gândit tovarăşul Lenin într-o zi, în 1915, pe când se afla departe de ţară la Zurich, care este un oraş în Elveţia...
Bolnavul 4 :	A, nu, nu, nu, nu... Nu-i în Elveţia!
Iuri :	...care este o ţară care n-a fost niciodată vârâtă în căcat. Tovarăşi, a spus tovarăşul Lenin...

Bolnavul 4 : A, nu, nu, nu, nu... Nu-i în Elveţia!

Iuri : ...pentru a ieşi din căcat nu este suficient să vrei să ieşi din căcat, trebuie să fii unit. Aşa vorbi tovarăşul Lenin într-o zi, în 1915, la Zurich, unde era refugiat...

Bolnavul 1 : (*ridicându-se brusc*) Trăiască Marele Lenin!

Iuri : ...împreună cu alţi tovarăşi ca să se gândească. Şi imediat toţi cei care erau vârâţi în căcat în Rusia au spus da, tovarăşul Lenin are dreptate. Şi s-au unit...

Bolnavul 1 : Trăiască Marele Lenin!

Ceilalţi bolnavi : Trăiască Marele Lenin!

Bolnavul 2 : Lenin n-a spus niciodată că nu trebuie să te pişi de sus.

Katia : Toată lumea închide pliscul! Ascultaţi-l pe tovarăşul Iuri Petrovski.

Iuri : Şi s-au unit şi şi-au dat mâna şi au făcut un efort... uraaaa! şi au ieşit din căcat. Şi oamenii care trăiau din băgarea altor oameni în căcat au fost fie împuşcaţi fie băgaţi în lagăre. Şi atunci Stalin, marele tovarăş de luptă al lui Lenin, a spus: tovarăşi, lupta nu s-a terminat, acum trebuie să construim o ţară în care nimeni, niciodată să nu mai poată vârî pe nimeni în căcat. Şi Stalin a mai spus: tovarăşi, eu cunosc o metodă ştiinţifică de construire a acestei ţări în care nimeni, niciodată, să nu mai poată băga pe nimeni în căcat.

Bolnavul 2 : A, nu, nu, nu... Nu-i în Elveţia...

Bolnavul 3 : (*plângând*) Katia Ezova, Katia Ezova, nu e bine, Katia Ezova...

Katia : Linişteşte-te, Saşa.

Iuri : Şi toţi oamenii care tocmai ieşiseră din căcat au început să construiască această nouă ţară în care nimeni nu mai putea niciodată să vâre pe nimeni în căcat.

Bolnavii ascultă ca hipnotizaţi.

Şi atunci Stalin a văzut că unii dintre cei care începuseră să construiască împreună cu el ţara în care nimeni nu mai putea niciodată să vâre pe nimeni în căcat nu doreau să meargă până la capăt. Şi atunci Stalin a spus: nu e bine, nu e bine ce se întâmplă căci cei care nu vor să meargă până la capăt ne vor încetini. Nu se poate construi ţara în care nimeni niciodată nu mai poate vârî pe nimeni în căcat cu oameni care nu vor să meargă până la capăt. Trebuie să terminăm cu oamenii care nu vor să meargă până la capăt.

Tăcere lungă. Nimeni nu reacţionează.

Şi atunci, un tovarăş apropiat de luptă de-al lui Stalin, tovarăşul Djerjinski, al cărui prenume este Felix, şi pe care îl vom numi Felix pentru că e mai uşor decât Djerjinski, Felix deci i-a spus lui Stalin: tovarăşe Stalin, eu cunosc o metodă ştiinţifică pentru identificarea, printre cei care vor să meargă până la capăt, pe cei care nu vor să meargă până la capăt.

Bolnavii ascultă din ce în ce mai consternaţi, dar în acelaşi timp feţele lor sunt învăluite de un fel de căldură.

Pentru că problema era că cei care nu voiau să meargă până la capăt nu voiau să recunoască cu toată sinceritatea că nu voiau să meargă până la capăt. Şi de aceea Felix a trebuit să aplice metoda ştiinţifică pentru identificarea, printre cei care voiau cu adevărat să meargă până la capăt, a celor care nu voiau de fapt, în fundul sufletului lor, să meargă până la capăt.
Şi cei care nu voiau să meargă până la capăt au fost trimişi în lagăre.

Şi într-o zi se trezi în lagăr şi un tovarăş apropiat de luptă de-al lui Stalin şi de-al lui Felix. Şi cei care erau în lagăr pentru că nu voiau să meargă până la capăt l-au întrebat: dar de ce te afli tu aici cu noi, cu noi care nu vrem să mergem până la capăt, tu care vrei să mergi până la capăt? Şi tovarăşul apropiat de luptă de-al lui Stalin şi de-al lui Felix a răspuns: sunt aici pentru că eu doar credeam că voiam să merg până la capăt, dar tovarăşul meu apropiat de luptă Felix mi-a demonstrat, cu metoda sa ştiinţifică, că în realitate şi fără să-mi dau seama eu nu voiam să merg până la capăt.

Şi acest tovarăş apropiat de luptă de-al lui Felix şi de-al lui Stalin a cerut să fie împuşcat. Căci, i-a spus el lui Felix, cei care nu-şi dau seama că nu vor să meargă până la capăt sunt mai periculoşi decât cei care ştiu foarte bine că nu vor să meargă până la capăt. Dar Felix i-a spus: aşteaptă, te vom împuşca mai târziu, când vei doi din nou din toată inima să mergi până la capăt, căci atunci vei fi mult mai periculos.

Tăcere grea. Bolnavii sunt cuprinşi de o emoţie extrem de puternică, iar simptomele sunt neliniştitoare pentru Katia.

Bolnavul 1 : (*pentru sine însuşi*) Să fi murit deja? Să fi murit oare deja?
Katia : Ne oprim aici, tovarăşe Iuri Petrovski. Pentru astăzi am muncit destul... Haideţi, tovarăşi, este ora plimbării în grădină.

SCENA 9

O încăpere la subsol. O fereastră prevăzută cu gratii situată foarte sus în raport cu podeaua, imediat sub tavan. Fereastra dă spre stradă la nivelul trotuarului, astfel încât nu pot fi văzute decât picioarele trecătorilor.

Şapte sau opt bolnavi (putem crede că sunt debili lejeri) stau aşezaţi turceşte pe jos, în semi-cerc, orientaţi spre fereastră. În dreptul lor se află o rogojină care serveşte de "covor verde" pentru jocul pe care îl practică. Ei mizează sume mici de bani, dar regizorul poate imagina şi alte "valori" acceptabile de Crupier: bucăţi de săpun, papuci, vechi decoraţii, catarame, inele, etc.

Un dispozitiv inventat de "jucători", funcţionând pe bază de sfori şi scripeţi, pune în mişcare o perdea neagră care ba acoperă, ba descoperă fereastra, ca şi cum aceasta ar fi un ecran magic.

În momentul în care începe această secvenţă fereastra este descoperită iar bolnavii aşteaptă nemişcaţi să se întâmple ceva. Pe rogojină sunt puse câteva monezi sau câteva "valori" de joc.

După un minut de aşteptare o femeie bătrână (o "babuşka") traversează cadrul ferestrei dintre stânga spre dreapta. Bineînţeles, după picioare şi după cum se mişcă perechea de picioare ne dăm seama că este o "babuşka".

"Jucătorii" reacţionează zgomotos. Exclamaţii, manifestări de mare emoţie, etc. Unul din "bolnavi", care îşi asumă misiunea crupierului, înarmat cu o lopăţică de bătut muşte, împinge banii spre doi dintre jucători. Crupierul trage apoi de sfoară astfel încât perdeaua neagră acoperă fereastra.

Crupierul : Ladies and gentlemen, faceţi jocurile...

Participanţii scot monezi, sau alte "valori" şi le dau Crupierului care le instalează pe "covorul verde". Impresia că jocul este foarte rodat.

Bolnavul 1 : (*dând bani Crupierului*) Persoană de sex slab, dreapta.
Bolnavul 2 : Iar te păcăleşti. Sexul slab nu vine niciodată dinspre dreapta.
Bolnavul 1 : Lasă-mă-n pace!
Bolnavul 2 : (*dând bani Crupierului*) Zece copeici sex tare stânga.
Bolnavul 3 şi Bolnavul 4 :Pffff...
Crupierul : Haide, haide, faceţi jocurile!
Bolnavul 3 : Animal! Animal! Animal!
Crupierul : Cât, Saşa? Cât, dracu' să te ia, cât?
Bolnavul 3 : O copeică.
Crupierul : Haide, Emilian, joacă...
Bolnavul 4 : Cuplu de sex tare sex slab... dreapta... Trei copeici!
Bolnavul 1 : A, nu, e prea mult, trei, e prea mult, n-are dreptul.
Crupierul : Mucles, Piotr. (*Către Bolnavul 4*) E prea mult, n-ai dreptul. Două copeici. Haide, haide, următorul, faceţi jocurile, ladies and gentlemen...
Bolnavul 5 : Sex slab stânga!
Bolnavul 3 : De două ori stânga la sex slab, nu se poate.
Crupierul : Mucles! Haide, haide, faceţi jocurile, ladies and gentlemen.
Bolnavul 5 : Atunci nimic. Nimic se poate?
Bolnavul 6 : Bicicletă! Bicicletă! Bicicletă!

Crupierul : Bine, bine... Cât?

Bolnavul 6 : Bicicletă! Bicicletă! Bicicletă!

Crupierul : Cât, mă, cât?

Bolnavul 6 : Bicicletă Racheta... Bicicletă Racheta... Bicicletă Racheta...

Crupierul : O copeică? Două?

Bolnavul 4 : Haide, haide, faceţi jocurile... că nu poate să fie-n Elveţia, Elveţia exclus.

Crupierul : Eu zic, bă, "faceţi jocurile". Pricepi? Eu zic "faceţi jocurile"! Nu mai zi "faceţi jocurile" că-ţi sparg dinţii!

Bolnavul 4 : Hai, că oricum nu poate să fie-n Elveţia. Elveţia, exclus. (*Către Bolnavul 6*) O copeică, e bine? Hai, Salomon... Ciripeşte.

Bolnavul 7 : Câine.

Bolnavul 2 : Iar te păcăleşti. Unde ai văzut tu vreodată câine să treacă pe aici?

Bolnavul 7 : Câine, stânga. O copeică.

Bolnavul 3 şi Bolnavul 5 :Pfff...

Bolnavul 4 : Şi-ncă dinspre stânga! Auzi, stânga! Da' ce, bă, crezi că-i în Elveţia? Elveţia, exclus.

Nebunul care mizează pe Stalin :Iosif Visarionovici stânga!

Crupierul : Tacă-ţi fleanca! Tu nu eşti în joc. Rien ne va plus!

Nebunul care mizează pe Stalin :Da' am bani! Iosif Visarionovici stânga! Am dreptul.

Crupierul : (*îl pocneşte în cap cu lopăţica de bătut muşte*) Ia-ţi mă tălpăşiţa, fir-ai al dracului! ţi-am spus că nu eşti în joc. Rien ne va plus.

Crupierul trage de sfoară şi perdeaua se dă la o parte. Toţi privesc spre fereastră. Tensiune.

Bolnavul 3 : (*începe să sughită*) Ce bou!

Ceilalţi : Pssst!

Un om pe bicicletă trece dinspre stânga spre dreapta. Bolnavul 6 începe să râdă în hohote, se sufocă, horcăie, îşi reia râsul. Crupierul îi împinge toţi banii cu lopăţica de bătut muşte.

Crupierul : Haide, haide, ladies and gentlemen, faceţi jocurile...

SCENA 10

Iuri Petrovski scrie în camera sa. Noaptea târziu. Lovituri uşoare în uşă. Iuri Petrovski întoarce capul. Timofei intră.

Timofei : Lucraţi, să trăiţi, tovarăşe Iuri Petrovski?
Iuri : Da...
Timofei : Tovarăşe Iuri Petrovski, daţi-mi voie să mă prezint, să trăiţi. Eu sunt, să trăiţi, Timofei. Eu sunt atins de o debilitate medie. Eu sunt, să trăiţi, un debil mediu. Daţi-mi voie să intru, tovarăşe Iuri Petrovski.

Iuri : Timofei, tu trebuia să fii la tine în salon la ora asta, nu crezi?

Timofei : Tovarăşe Iuri Petrovski, dibilii lejeri şi debilii medii, să trăiţi, pot să-şi părăsească saloanele. Debilii lejeri şi debilii medii n-au făcut niciodată nici un rău. Iar eu, să trăiţi, nu pot să dorm noaptea, Iuri Petrovki. Pot să intru, să trăiţi?

Iuri : Intră.

Timofei intră, închide uşa în urma sa şi ia poziţia de drepţi.

Timofei : Iuri Petrovski, mă prezint: Timofei, debil mediu. Am venit ca să vă aduc, să trăiţi, salutul bolnavilor din salonul debililor medii. Tovarăşii mei m-au trimis, să trăiţi, ca să vă invităm la noi, în mijlocul nostru, tovarăşe Iuri Petrovski. Noi ştim că dumneavoastră aţi citit la lejeri minunatele dumneavoastră povestiri despre Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie. Şi de aceea tovarăşii mei m-au trimis la dumneavoastră, să trăiţi, ca să vă rugăm să veniţi şi în mijlocul nostru, tovarăşe Iuri Petrovski. Nu ne lăsaţi, tovarăşe Iuri Petrovski. (*Cu lacrimi în ochi*) Veniţi şi în mijlocul nostru...

Iuri : Dar e deja prevăzut, Timofei, s-au prevăzut lecturi la voi.

Timofei : Tovarăşe Iuri Petrovski, nu ne abandonaţi, să trăiţi. Debilii medii şi-au pus toată speranţa în dumneavoastră. Că noi vă aşteptăm, zău... Nu ne abandonaţi...

Iuri : Dar n-a fost o clipă vorba să vă...

Timofei : (*din ce în ce mai excitat, tremurând*) Ştiţi, Iuri Petrovski, în spitalul acesta debilii medii sunt cei care suferă cel mai mult, să trăiţi. Toate avantajele sunt pentru debilii lejeri şi debilii profunzi. Iar noi, debilii medii, nu avem nici măcar dreptul să ne pişăm din poziţia în picioare. De aceea, să trăiţi, tovarăşii mei m-au trimis la dumneavoastră, ca să vă rugăm să binevoiţi să veniţi şi la noi, în mijlocul nostru... Că noi ştim că scriitorii sunt trimişi peste tot, în mijlocul muncitorilor,

în mijlocul ţăranilor, în mijlocul soldaţilor, pe şantiere, peste tot, peste tot, peste tot, numai la debilii medii nu, să trăiţi. (*Prăbuşit de disperare*) De ce, de ce, de ce, Iuri Petrovski?

Iuri : Timofei, îţi promit că voi veni şi la voi.

Timofei : Nimeni, niciodată, niciodată, niciodată n-a venit la noi, în mijlocul nostru...

Iuri : Timofei, în numele Uniunii Scriitorilor îţi promit că voi veni şi la voi, în mijlocul vostru. Şi acum întoarce-te în salon la tine şi culcă-te.

Timofei : Dar când? Când? Noi vă aşteptăm deja de patru ani. Când, să trăiţi?

Iuri : Cum de patru ani, Timofei? Că eu nu sunt aici decât de o săptămână...

Timofei : Vă aşteptăm de patru ani! (*Excitat, furios, face doi paşi ameninţători spre Iuri care se dă înapoi*) De patru ani! O, nu vă fie frică, tovarăşe Iuri Petrovski... Eu nu sunt periculos... Noi, cei medii, nu suntem de loc periculoşi. Ba mai mult decât atât, noi asigurăm disciplina în timpul nopţii, în secţiunea debili... (*Schimbare de ton*) Mai am un lucru să vă spun, Iuri Petrovski... noi... cum să zic... noi cei medii... am dori să vă facem un mic cadou... avem un mic cadou pentru dumneavoastră... Fiţi bun şi primiţi-l, să trăiţi...

Iuri : Bine, îl primesc.

Timofei : Iată... (*Scoate de sub cămaşă un mic pachet de mărimea unei cărţi şi i-l întinde lui Iuri*) E pentru dumneavoastră... Şi noapte bună, Iuri Petrovski. Şi dacă vreodată aveţi nevoie de ceva, să ştiţi că la noi nimeni nu doarme noaptea. Spor la lucru, Iuri Petrovski. Să trăiţi!

Iuri : Noapte bună...

Timofei iese. Iuri Petrovski desface hârtia în care este învelit obiectul. Scoate o carte. Citeşte ce scrie pe copertă.

SCENA 11

Iuri Petrovski scrie în camera sa, noaptea tîrziu. Intră Katia, la fel de fantomatic ca şi ultima dată.

Katia : Iuri Petrovski...
Iuri : Da...
Katia : Lucraţi?
Iuri : N-am nevoie de nimic, Katia.
Katia : Iuri Petrovski...
Iuri : Sunt în plin lucru, Katia. Doar vedeţi bine că lucrez...
Katia : (*aproape plângând*) Iuri Petrovski, citiţi-mi o singură pagină... Una singură...
Iuri : Da' nu e posibil aşa ceva, Katia Ezova! Lăsaţi-mă să lucrez.
Katia : Vă las, Iuri Petrovski. Dar citiţi-mi o singură pagină.
Iuri : Poftim, citiţi-o singură.
Katia : Iuri Petrovski, eu am nevoie să vă aud vocea... Numai dumneavoastră ştiţi să citiţi aşa cum trebuie. Numai vocea dumneavoastră reuşeşte să... şi citească în profunzime... în... Vocea dumneavoastră, Iuri Petrovski este ca o... aşa... Iuri Petrovski, dumneavoastră sunteţi... Iuri Petrovski, eu nu ştiu să vorbesc, dar dumneavoastră sunteţi... Oh, mama dumneavoastră trebuie că este mândră de dumneavoastră, Iuri Petrovski... (*Smiorcăindu-se*) Dumneavoastră aveţi talent, Iuri Petrosvki, dumneavoastră sunteţi singurul om pe care l-am întâlnit vreodată care are talent... Dumneavoastră sunteţi un adevărat poet, Iuri Petrovski...
Iuri : Nu, nu sunt eu poet...
Katia : Ba da, sunteţi, sunteţi aşa... ca Ilia Ehrenburg.

Iuri : Katia...

Katia : Da...

Iuri : Veniţi să vă aşezaţi aici. De cât timp lucraţi în spitalul acesta?

Katia : De zece ani, Iuri Petrovski.

Iuri : De zece ani... Bine, Katia, spuneţi-mi ce vreţi să vă citesc?

Katia : (*ca un copil bătut în care renaşte speranţa*) Vreau capitolul despre Stalin după moartea lui Lenin...

Iuri : Bine... Hai să-i dăm drumul... Dar după aceea plecaţi şi mă lăsaţi să lucrez, ne-am înţeles?

Katia : (*suflându-şi nasul*) Da.

Iuri : (*citind*) Între timp, ţara în care nimeni nu mai putea să vâre pe nimeni în căcat se construia după planurile Marelui Stalin. Pentru ca nimeni să nu mai poată vârî pe nimeni în căcat ţara are nevoie de electricitate, spusese Lenin. Şi Lenin apucă să le arate oamenilor ce trebuia făcut pentru producerea de electricitate şi apoi muri. Şi fu îngropat în Piaţa Roşie. Şi multă lume se puse pe plâns. Şi Stalin luă atunci cuvântul şi spuse: tovarăşi, înainte de a muri, Marele Lenin m-a chemat la el şi mi-a spus "dragă tovarăşe Stalin, am să-ţi arăt calea pe care trebuie să meargă oamenii pentru construirea ţării în care nimeni nu mai poate vârî pe nimeni în căcat". Şi iată, tovarăşi, a mai spus Stalin, Marele Lenin mi-a dat planurile. Şi iată, a mai spus Marele Stalin arătând planurile pe care le avea în mâna dreaptă şi le agita în sus, iată planurile, le avem, sunt în mână la mine, să nu mai pierdem o clipă, la muncă, tovarăşi!

Ţara avea nevoie de mult ciment şi Stalin le arătă muncitorilor ce trebuia făcut ca să fabrice mult ciment.

Ţara avea nevoie de mult cărbune şi Stalin le arătă muncitorilor ce trebuia făcut ca să producă mult cărbune. Ţara avea nevoie de mult oţel, şi Stalin le arătă muncitorilor ce trebuia făcut ca să producă mult oţel. Ţara avea nevoie de cărţi adevărate despre cum se putea produce mult

ciment, mult cărbune şi mult oţel, şi Stalin le arătă scriitorilor cum trebuiau să scrie cărţi adevărate despre cum se putea produce mult ciment, mult cărbune şi mult oţel. Şi scriitorul Iuri Petrovski scria şi el cărţi dar nu apuca să le termine căci Katia Ezova nu-l lăsa liniştit să lucreze căci în fiecare noapte Katia Ezova venea în camera lui Iuri Petrovski şi...

Katia : (*cu obrajii în flăcări*) Nu...

Iuri : ...şi cerea să i se citească câte un capitol şi în felul acesta Iuri Petrovski, în loc să scrie...

Katia : (*emoţionată la culme*) Nu, Iuri Petrovski... asta nu e scris acolo... Dumneavoastră inventaţi, Iuri Petrovski...

Iuri : ...în loc să scrie el trebuia să-i citească Katiei Ezova capitolele preferate ale Katiei Ezova...

Katia : Iuri Petrovski, nu, nu-i adevărat... Ia arătaţi-mi pagina asta... Iuri Petrovski... Dumneavoastră glumiţi... Dumneavoastră glumiţi cu mine...

Katia se repede la Iuri, îl culcă pe jos şi se aşează călare pe el.

Iuri : (*simulând în continuare lectura*) Şi uite aşa Iuri Petrovski n-a fost capabil să termine cartea adevărată pe care Stalin i-a cerut s-o scrie...

Katia : (*smulgând pagina din mâna lui Iuri Petrovski*) Minciună gogonată... Iuri Petrovski... Minciună gogonată... (*Excitată la culme, începe să-l sărute)* Strângeţi-mă, Iuri Petrovski... Strângeţi-mă... (*Începe să sughită*) Strângeţi-mă... Strângeţi-mă...

Katia stinge lampa. Cei doi fac dragoste în întuneric.

Katia : (*cu vocea total transformată*) Iuri Petrosvki...

Pauză. Respiraţiile sacadate ale cuplului.

Iuri : Da...
Katia : Încercaţi să vă amintiţi, Iuri Petrovski...

Pauză. Gâfâituri, icnete, etc.

Iuri : Ce?
Katia : Este foarte important pentru mine...

Mişcările Katiei, care se află în continuare călare pe Iuri Petrovski, se accelerează.

Iuri : Ceee?
Katia : Ochii, cum îi avea?
Iuri : Nu m-am uitat eu în ochii lui...
Katia : Nu, nu-i adevărat... N-o să-mi spuneţi mie că... Iar minţiţi... Doar i-aţi strâns mâna... Trebuie că l-aţi privit... Poate că l-aţi privit chiar drept în ochi... Trebuie să vă amintiţi, Iuri... Cum erau ochii lui?

Mişcările se accelerează luând o notă isterică, actul sexual care se produce în întuneric aminteşte mai degrabă de o şedinţă de tortură.

Iuri : Să zicem că avea... o privire fixă...
Katia : Fixă?
Iuri : Fixă...
Katia : Şi vocea lui?
Iuri : Păi nu mi-a spus nimic, Katia...

Katia : Nimic? Nici măcar un singur cuvânt?

Iuri : Bine, să zicem că... adică ne-a spus ce ne-a spus la toţi, nu numai mie... A spus... "Partidul are nevoie de voi, tovarăşi tineri..."

Katia : (*care se apropie de orgasm*) Asta-i tot? Tot?

Iuri : (*furios că nu se poate concentra pe actul fizic*) Da, da, da, da...

Katia : (*ţipând ca şi cum şi-ar trăi orgasmul*) Nu, nu, nu-i adevărat! Nu-i adevărat!

Iuri : (*ca şi cum s-ar teme că îşi ratează ejacularea din cauza conversaţiei*) Katia! Mai taci o dată din gură, ce dracu'...

SCENA 12

Unul din pereţii încăperii devine aproape total transparent. De cealaltă parte apare, ca şi cum ar ieşi din ceţuri, corul bolnavilor mintal.

Corul începe să murmure un vechi cântec de dragoste, un cântec pur, profund, adevărat. Cântecul creşte, atinge apogeul, redevine murmur, se stinge. Totul nu durează mai mult de un minut şi jumătate.

Pe ultimele murmure se stinge şi imaginea corului. Nebunii au cântat rămânând total imobili, cu privirile fixe. Peretele redevine opac, dar persistă bănuiala că cei doi au fost, poate, pândiţi prin găuri secrete de nebuni în timp ce făceau dragoste.

SCENA 13

În întuneric, Iuri şi Katia vorbesc în şoaptă.

Katia :	Iuri...
Iuri :	Da...
Katia :	Ţie nu ţi-e frică?
Iuri :	Frică de ce?
Katia :	De întuneric...
Iuri :	Nu.
Katia :	Mie, Iuri, îmi este frică pentru tine.
Iuri :	Îţi este frică pentru mine?
Katia :	Da, Iuri, îmi este frică pentru tine.
Iuri :	Să nu-ţi fie frică pentru mine, Katia.
Katia :	Îmi este frică pentru tine ca şi cum aş fi mama ta.
Iuri :	Mamei nu i-a fost niciodată frică pentru mine.
Katia :	Ba da. Dar tu n-ai avut cum să ştii.
Iuri :	În orice caz, mama e moartă.
Katia :	Asta înseamnă că nu mai ai pe nimeni în lume căruia să-i fie frică pentru tine.
Iuri :	Nu, nu cred să existe cineva pe pământ căruia să-i fie frică pentru mine.
Katia :	E trist atunci, Iuri.
Iuri :	Nu prea cred că-i chiar aşa de trist.
Katia :	Dar ţie nu ţi-a fost niciodată frică de tine însuţi, Iuri?

Iuri : De mine însumi? Cum adică?
Katia : Când scrii, nu ţi-e frică că uneori... cuvintele s-ar putea îndepărta prea tare... şi...
Iuri : Katia, ce îndrugi tu acolo?
Katia : Mi-e frică pentru tine, Iuri.
Iuri : Ţi-e frică pentru mine? De ce?
Katia : Mi-e frică de nebuni, Iuri.
Iuri : Dar eu nu sunt nebun, Katia.
Katia : Mâine o să citim la nebunii periculoşi. Mă tem de nebunii periculoşi, Iuri.
Iuri : Dacă te temi, de ce lucrezi atunci de zece ani printre nebuni?
Katia : Nu asta am vrut să spun, Iuri. Nu era de loc vorba despre asta...

Tăcere lungă.

Katia : Iuri...
Iuri : Da?
Katia : Ce ţi-a dat Timofei când a venit la tine?
Iuri : Mi-a dat o carte de Henri Barbusse.

Un moment de tăcere.

Katia : Iuri...
Iuri : Da?
Katia : Cine e Henri Barbusse?
Iuri : Un tovarăş scriitor comunist frate cu noi francez.

Un moment de tăcere.

Katia : Iuri...
Iuri : Da?
Katia : Nimic.

Un moment de tăcere.

Katia : Iuri...
Iuri : Da?
Katia : Pot să-ţi recit un poem despre broscuţe?
Iuri : Dă-i drumu'...
Katia : Am scris 30 de poeme despre broscuţe.
Iuri : Bine, Katia. Alege unul şi recită-mi-l.
Katia : O broscuţă uite-aşa chiar în ochi ea mă privea
Îmi văzuse mie-n ochi uite-aşa o lacrimă
Şi mi-a zis broscuţa rea, mi-a tot zis, ah Katia,
N-ai vrea tu să-mi împrumuţi, dacă tot îţi este rău
Lacrima din ochiul tău? Uite-aşa să văd şi eu
Universul ăsta mult ce din lacrimă văzut
Parcă este o oglindă care tocmai a căzut?
Măi, broscuţă, măi broscuţă, stai acolo între sâni
O s-ajungă până mâine de la gene pîn' la tine
Lacrima şi Katia, Katia sau lacrima...

Tăcere lungă.

Katia :	Ţi-a plăcut, Iuri?
Iuri :	Katia, Katia... Frumoasă mai eşti tu Katia...
Katia :	Iuri, mai spune încă o dată...
Iuri :	Katia, Katia... Frumoasă mai eşti tu Katia...
Katia :	Nu, spune ce v-a spus Stalin când v-a strâns mîna.
Iuri :	Cum?
Katia :	Spune "Partidul are nevoie de voi, tovarăşi tineri..." Spune încă o dată, vreau să aud cu vocea ta...

SCENA 14

Iuri citeşte în faţa mai multor nebuni care poartă toţi cămaşă de forţă. Unii dintre ei au şi căuşe la gură. Grupul de nebuni este încadrat de Katia şi de doi supraveghetori voinici care observă fiecare mişcare a "pacienţilor".

Iuri : De îndată ce ţara avea nevoie de ceva, oamenii veneau şi-l întrebau pe Stalin ce trebuia făcut ca să fie fabricat cutare sau cutare lucru. Şi iată că într-o zi, muncitorul Alexei care lucra la oţeluri, muncitorul Vladimir care lucra la cărbune şi muncitorul Vasili care lucra la ciment au venit la Stalin şi i-au zis: tovarăşe Stalin, a intervenit o problemă în construirea ţării în care nimeni nu mai vîră niciodată pe nimeni în căcat. Problema este că noi lucrăm toată ziua, luni, marţi, miercuri, joi, vineri, sâmbătă şi de asemenea duminica când este ziua de muncă patriotică. Şi noi suntem foarte fericiţi că construim ţara în care nimeni nu mai vâră niciodată

pe nimeni în căcat. Numai că, iată, seara, când terminăm ziua de muncă precum şi orele suplimentare, şi ne ducem să cumpărăm pâine, ţăranul Mihail, ţăranul Ivan şi ţăranul Dimitri nu vor să ne vândă pâine.

Atunci, Marele Tovarăş Stalin a aruncat o privire pe planurile primite de la Marele Tovarăş Lenin şi a zis: ţara are nevoie de mult mai mult grâu, vom face kolhozuri. Şi s-a dus la ţăranul Mihail, la ţăranul Ivan şi la ţăranul Dimitri şi le-a spus: bucuraţi-vă bunii mei Mihail, Ivan şi Dimitri, căci vom face kolhozuri şi toată lumea va avea pâine suficientă în ţara în care nimeni nu mai poate vârî niciodată pe nimeni în căcat.

Şi ţăranul Mihail a spus: da, dragă tovarăşe Stalin, înţeleg de ce va trebui să-mi dau la kolhoz bucata de pământ, precum şi calul, vaca, porcul şi oile, şi de ce va trebui apoi să lucrez la kolhoz, şi sunt fericit să o fac căci o fac pentru construirea ţării în care nimeni nu mai poate vârî niciodată pe nimeni în căcat.

Şi ţăranul Ivan a spus: eu, dragă tovarăşe Stalin, nu înţeleg de ce va trebui să-mi dau la kolhoz bucata de pământ, precum şi calul, vaca, porcul şi oile, şi apoi să lucrez la kolhoz, dar sunt fericit să o fac căci am încredere în tine, tovarăşe Stalin, căci numai tu poţi să ne înveţi cum trebuie construită ţara în care nimeni nu mai poate vârî niciodată pe nimeni în căcat.

Şi ţăranul Dimitri a spus: eu, dragă tovarăşe Stalin, nu înţeleg de ce va trebui să-mi dau la kolhoz bucata de pământ pe care am moştenit-o de la tata, precum şi calul, vaca, porcul şi oile care sunt animalele mele, crescute de mine, şi nu înţeleg nici de ce ar trebui apoi să lucrez mai degrabă la kolhoz decât la mine. Şi pentru că nu înţeleg, dragă tovarăşe Stalin, nu mă duc la kolhoz.

"Bolnavii", care au dat semne de excitare din ce în ce mai puternice, reacţionează mârâind şi mugind, ca o turmă de animale. Unii se zbat şi se aruncă pe jos.

Katia : E bine, Iuri Petrovski, eu zic să ne oprim aici. Pentru astăzi este bine.
Iuri : Dacă sunt întrebări... Pot să răspund la întrebări...

Katia desface căluşul de la gura mai multor "bolnavi".

Katia : Sunt întrebări? Tovarăşul nostru Iuri Petrovski este gata să răspundă la întrebări.

"Bolnavii" nu fac decât să-l privească fix pe Iuri Petrovski, dar cu o aviditate stranie, ca şi cum acesta ar fi o apariţie de neimaginat.

SCENA 15

Iuri scrie, în camera sa, noaptea târziu. Lovituri uşoare la uşă. Intră Stepan Rozanov.

Stepan Rozanov : Iuri Petrovski...
Iuri : Da?
Stepan Rozanov : Lucraţi, nu-i aşa?
Iuri : Da...
Stepan Rozanov : (*intră şi închide uşa în spatele său*) Bună seara, Iuri Petrovski. Iertaţi-mă de deranj. Ştiam că lucraţi. Eu sunt Stepan Rozanov, directorul adjunct.
Iuri : Bună seara.
Stepan Rozanov : Tot ce vreau să vă spun este că eu consider magnific ceea ce faceţi, Iuri Petrovski.
Iuri : Fac tot ce pot...
Stepan Rozanov : Pot să mă aşez un minut?
Iuri : Vă rog, Stepan Rozanov.

Stepan Rozanov se aşează şi scoate cu un gest de iluzionist o sticlă de vodcă.

Stepan Rozanov : V-am adus ceva... Muniţii... he-he... Pahare aveţi?
Iuri : Da...

Iuri scoate paharele. Stepan Rozanov le umple.

Stepan Rozanov : Iuri Petrovski, aş dori să ţin un toast. Îmi permiteţi?
Iuri : Vă rog, Stepan Rozanov.
Stepan Rozanov : Aş dori să ridicăm paharul în cinstea literaturii socialiste pusă în serviciul poporului şi a revoluţiei.
Iuri : Pentru literatura socialistă!
Stepan Rozanov : Tot până la fund!
Iuri : Tot până la fund!

Cei doi beau paharele până la fund şi apoi le scutură de două ori.

Stepan Rozanov : Mulţumesc, mulţumesc tovarăşe Iuri Petrovski că m-aţi primit şi că aţi acceptat să beţi cu mine în cinstea literaturii socialiste pusă în slujba revoluţiei.
Iuri : Este o mare bucurie pentru mine, tovarăşe Stepan Rozanov, să ridic paharul în cinstea literaturii socialiste.

Stepan Rozanov umple din nou paharele.

Stepan Rozanov : Tovarăşe Iuri Petrovski. Dumneavoastră sunteţi un mare scriitor. Aş dori de asemenea să ţin un toast în cinstea Uniunii Scriitorilor care are, în rândurile sale, un mare scriitor ca dumneavoastră.
Iuri : Tovarăşe Stepan Rozanov, eu nu sunt un mare scriitor, eu sunt un scriitor în serviciul poporului meu. Aşadar vă propun să ţinem un toast în cinstea Uniunii Scriitorilor unde toţi scriitorii sunt în slujba poporului.
Stepan Rozanov : Tot, până la fund!
Iuri : Tot, până la fund!

Cei doi beau până la fund şi scutură de două ori paharele.

Stepan Rozanov : Tovarăşe Iuri Petrovski, permiteţi-mi să vă pun o întrebare. Aţi făcut războiul?
Iuri : Da.
Stepan Rozanov : Unde anume?
Iuri : La Leningrad.
Stepan Rozanov : La Leningrad?
Iuri : La Leningrad.
Stepan Rozanov : Pe toată durata asediului?
Iuri : Da.
Stepan Rozanov : Atunci să bem încă un pahar pentru oraşul erou Leningrad!
Iuri : Pentru oraşul erou Leningrad!
Stepan Rozanov : Tot, până la fund!
Iuri : Tot, tot până la fund!

Acelaşi joc.

Stepan Rozanov : Tovarăşe Iuri Petrovski, aş dori să vă pun o întrebare.

Iuri : Vă ascult, tovarăşe Stepan Rozanov.

Stepan Rozanov : Dar înainte, as dori să ţin un toast în cinstea Marelui nostru Tovarăş Stalin, omul de oţel care, cum spuneţi dumneavoastră, ne-a scos pe toţi din căcat.

Iuri : Pentru Marele Tovarăş Stalin!

Stepan Rozanov : Pentru Marele Tovarăş Stalin!

Cei doi beau din nou, acelaşi joc.

Stepan Rozanov : Aşaaa... Iar acum, iată ce doream să vă spun, tovarăşe Iuri Petrovski. Eu unul n-am citit niciodată povestiri mai reacţionare, mai anti-revoluţionare şi mai subversive decât ale dumneavoastră. (*Pauză*) Dumneavoastră aveţi un mare talent, Iuri Petrovski. Înţeleg că nu este uşor să scrii povestiri cu adevărat reacţionare, anti-revoluţionare şi subversive. Tot ce este adevărat cu siguranţă că e greu de scris.

Iuri : Tovarăşe Stepan Rozanov...

Stepan Rozanov : Eu vă admir, Iuri Petrovski. Vă admir. Îmi imaginez că este mult mai uşor să scrii povestiri proaste pur şi simplu decât povestiri total reacţionare, ani-revoluţionare şi subversive. Nu-i aşa?

Iuri : Tovarăşe Stepan Rozanov...

Stepan Rozanov : Tovarăşe Iuri Petrovski, să ştiţi că eu sunt cel care a informat organele de ceea ce se întâmplă în spitalul acesta. Deci, credeţi-mă, aşteptam să se întâmple ceva... Şi iată că ne-aţi fost trimis dumneavoastră. Şi atunci am înţeles totul. Aşadar permiteţi-mi, Iuri Petrovski, să vă spun că eu

ader integral la misiunea dumneavoastră şi că vă voi ajuta din toate puterile mele. Şi aş fi cu adevărat foarte onorat, Iuri Petrovski, dacă mi-aţi da dovadă de încredere şi mi-aţi arăta, întâi şi întâi mie, raportul dumneavoastră.

Iuri : Tovarăşe Stepan Rozanov...

Stepan Rozanov : Nu spuneţi nimic, tovarăşe Iuri Petrovski. Nu spuneţi nimic. Eu ştiu cum se petrec aceste lucruri. Să mai bem un pahar pentru ca lupta de clasă din spitalul nostru să fie încoronată cu victoria proletariatului.

Stepan Rozanov umple din nou cele două pahare.

Iuri : Pentru victoria proletariatului!

Stepan Rozanov : Tot, până la fund!

Cei doi beau şi scutură apoi de două ori paharul.

Stepan Rozanov : Iată că s-au împlinit patru ani de când am trimis raportul organelor. Patru ani de când aştept o reacţie şi iată că până la urmă aţi venit! Sunt foarte bucuros că sunteţi aici la noi, Iuri Petrovski. Vreţi să vă citesc ce am scris în raport?

Iuri : Bineînţeles, tovarăşe.

Stepan Rozanov : Dragi tovarăşi. Vreau să vă semnalez că partidul n-a acordat destulă atenţie luptei de clasă în Spitalul Central de Boli Mintale de la Moscova. Tovarăşul nostru Stalin a spus: lupta de clasă are loc la toate nivelurile, lupta de clasă intră în faza decisivă, ea devine din ce în ce mai intensă. Să ştiţi, tovarăşi, că în spitalul nostru se ascund numeroase elemente subversive, numeroşi contra-revoluţionari şi numeroşi sabotori posibili. O parte dintre arieraţi aparţin

claselor ostile. O parte dintre idioţi sunt elemente luşe. O parte dintre imbecili sunt duşmani ai poporului. O parte din debilii mintal sunt elemente suspecte. Cea mai mare parte dintre schizofrenici, dintre melancolici şi dintre maniaci provin din mediul burghez şi întreţin, în cadrul spitalului, o propagandă dubioasă. Iată de ce vă rog, dragi tovarăşi, să luaţi măsuri urgente, căci sub masca alienării şi a deficienţelor mintale se ascund redutabili contra-revoluţionari. Se impune deci ca un imperativ de cea mai înaltă importanţă ca în instituţia noastră să fie creat un tribunal revoluţionar. Se impune deci ca un imperativ de cea mai mare importanţă ca să fie separaţi bolnavii mintal sinceri şi de origine proletară, de bolnavii mintal suspecţi şi roşi de ură. Bolnavii mintali apropiaţi de clasa muncitoare aşteaptă ajutorul partidului. Să nu-i lăsăm singuri în lupta lor împotriva bolnavilor mintal apropiaţi de burghezie. Ajutaţi-ne, tovarăşi.

Pauză. Stepan Rozanov umple cele două pahare. Cei doi beau fără nici un cuvânt.

Stepan Rozanov : Ei? Ce spuneţi de asta, Iuri Petrovski?

Iuri : Ce să spun, Stepan Rozanov?

Stepan Rozanov : Sunt sigur că metoda dumneavoastră ne va permite identificarea elementelor duşmănoase pentru izolarea lor. Un mare BRAVO pentru acţiunea dumneavoastră, Iuri Petrovski.

Iuri : Mulţumesc, Stepan Rozanov.

Stepan Rozanov : La început, mi-am pus întrebarea: cum, cum este posibil ca povestiri reacţionare, subversive şi contra-revoluţionare să poată fi eficace pentru identificarea elementelor suspecte? Şi apoi mi-am dat seama că, în cazul bolnavilor mintal, este singura metodă! Singura metodă bună veritabilă! E fantastic, Iuri Petrovski! O să-i prindem pe toţi! N-or să mai poată să ne scape! Se vor trăda ascultându-vă povestirile! Până la urmă se dovedeşte a fi foarte simplu... atât de simplu că e chiar... e chiar frumos ceea ce aţi imaginat, Iuri Petrovski... Este frumos ca o revoluţie... Căci numai prin aceste discursuri reacţionare, subversive şi anti-revoluţionare pot fi demascate elementele reacţionare, subversive şi anti-revoluţionare... E simplu ca bună ziua... Bravo, Iuri Petrovski, bravo tovarăşe de luptă! Lăsaţi-mă să vă îmbrăţişez! (*îl îmbrăţişează pe amândoi obrajii şi începe să plângă*) O să-i dibuim pe toţi, o să-i dibuim absolut pe toţi... Lupta de clasă nu se opreşte la poarta stabilimentului nostru... Bătălia trebuie să continue, trebuie... mai ales acum... căci am auzit spunându-se că tovarăşul Stalin e bolnav...

El plânge prăbuşindu-se în braţele lui Iuri.

SCENA 16

Camera de la subsol unde nebunii joacă la "ruleta trecătorilor". Cei opt sau nouă nebuni au privirile fixate spre fereastră. După un minut de aşteptare, un om în uniformă traversează cadrul ferestrei de la dreapta spre stânga. Exclamaţii, emoţie, etc., la "jucători". Crupierul, înarmat în continuare cu lopăţica de bătut muşte, împinge banii spre cel care a câştigat. Apoi el trage de sfoară şi perdeaua acoperă fereastra.

Crupierul : Ladies and gentlemen, faceţi jocurile...
Bolnavul 1 : (*împinge banii în dreptul Crupierului*) Civil în cătuşe, dreapta.
Bolnavul 2 : Iar te păcăleşti. Ăştia nu vin niciodată dinspre dreapta, civilii în cătuşe.
Bolnavul 1 : Nu mă freca la nervi.
Bolnavul 2 : (*îi dă bani Crupierului*) Două kopeici, patrulă, stânga.
Bolnavul 3 şi Bolnavul 4 :Pffff...
Crupierul : Haide, haide, faceţi jocurile...
Bolnavul 3 : Cadavru pe căruţ. Cadavru pe căruţ! Stânga sau dreapta.
Crupierul : Cât, Saşa? Cât, fir-ar să fie, cât?
Bolnavul 3 : O kopeică.
Crupierul : Haide, Emilian, joacă...
Bolnavul 4 : Maşină neagră, dinspre... dreapta. Trei kopeici.
Bolnavul 1 : A, nu, e prea mult! Trei, n-are dreptul, trei.
Crupierul : Gura, Piotr. (*Către Bolnavul 4*) E prea mult, n-ai dreptul. Două kopeici. Haide, haide, faceţi jocurile, ladies and gentlemen.
Bolnavul 5 : Agent în civil, stânga.

Bolnavul 3 : A, nu, nu... Eu am spus agent în civil!
Crupierul : Gura, ai zis cadavru. Faceţi jocurile, ladies and gentlemen.
Bolnavul 3 : Ce paştele măsii înseamnă ladies and gentlemen?
Bolnavul 6 : Turnătorul Igor! Dreapta sau stânga la alegere.
Crupierul : Cât?
Bolnavul 6 : O kopeică.
Bolnavul 4 : Igor vine întotdeauna de la stânga. Zii turnător stânga şi dublezi miza.
Crupierul : Haide, haide, faceţi jocurile.
Bolnavul 4 : Haide, Salomon... Ciripeşte... Că doar nu poate fi în Elveţia.
Bolnavul 7 : Câine.
Bolnavul 2 : Mai încetează, dracului, cu câinele ăsta! Nu e câine, aici nu e niciodată câine! M-ai înnebunit cu câinele ăsta!
Bolnavul 7 : Câine, stânga. O kopeică. Fac ce vreau.
Bolnavul 2 : Mă calcă pe nervi ăsta... De două săptămâni nu aud decât asta, câine, câine, câine...
Bolnavul 4 : Face ce vrea. Aşa-i în Elveţia. În Elveţia, ce vrei aia faci.
Crupierul : Rien ne va plus!
Nebunul care mizează pe Stalin : Şi Stalin? Am zis Stalin stînga.
Crupierul : Tacă-ţi fleanca, boule. Nu eşti în joc. Rien ne va plus!
Nebunul care mizează pe Stalin : Da' am kopeici! Stalin stânga. E dreptul meu! Am kopeici! Joc cum vreau.
Crupierul : Degajă, degajă, degajă! Du-te la profunzi! Am zis că aici nu joci! Rien ne va plus!

Crupierul trage de sfoară, perdeaua se dă la o parte. Toată lumea priveşte ţintă spre fereastră. Tensiune.

Bolnavul 3 : (*pufneşte în râs din senin*) Ce bou!
Ceilalţi : Pssst!

După o vreme cadrul ferestrei este traversat în fugă de un copil desculţ. Crupierul adună toţi banii.

Crupierul : Trecător în afara mizei. Banca câştigă tot.
Bolnavul 6 : Păi cum aşa? Păi nu era Igor? Am zis turnător, eu iau banii.
Bolnavul 1 : Era ăla micu' al lui Igor...
Crupierul : Tacă-ţi pliscul, Slivinski. Banca câştigă tot. Haide, haide, faceţi jocurile, ladies and gentlemen.

Crupierul trage de sfoară şi perdeaua acoperă fereastra.

SCENA 17

Iuri Petrovski scrie în camera sa, noaptea târziu. O femeie tânără cu părul despletit bate la fereastră. Iuri Petrovski deschide fereastra.

Tânăra femeie : Iuri Petrovski... Iuri Petrovski... Am o scrisoare pentru Iosif Visarionovici... (*Ea începe să arunce în cameră frunze moarte de stejar*) Iuri Petrovski, nu mă lăsaţi, nu mă lăsaţi, Iosif Visarionovici trebuie, trebuie să-mi citească scrisoarea, vă rog, luaţi-o, el nu ştie că eu sunt aici, Iuri Petrovski, eu sunt Nadejda Alilueva, şi-l mai iubesc încă, spuneţi-i că eu îl mai iubesc încă, spuneţi-i că Nadejda Alilueva îl mai iubeşte încă, spuneţi-i că nevasta lui îl mai iubeşte încă,

spuneţi-i că sunt aici şi că veghez asupra lui... Daţi-mi cuvântul dumneavoastră de onoare, Iuri Petrovski, că o să-i daţi scrisoarea astea în mână... (*Ea aruncă din ce în ce mai multe frunze uscate în camera lui Iuri*) Daţi-mi cuvântul dumneavoastră de onoare, Iuri Petrovski, dragostea e mai puternică decât orice, spuneţi-i că îl mai iubesc dar că nu vreau să vină să mă vadă, nu, nu-i spuneţi unde sunt, spuneţi-i doar că sunt încă în viaţă, că-l mai iubesc încă şi că veghez asupra lui... Dar nu-i spuneţi unde sunt, spuneţi-i doar că m-aţi întâlnit, eu sunt Nadeja Alilueva care-l mai iubeşte încă, care-l iubeşte, da, spuneţi-i toate astea, nu trebuie să-i fie frică, nimic nu s-a schimbat, dar trebuie să-i daţi scrisoarea asta în mână... Daţi-mi, daţi-mi cuvântul dumneavoastră de onoare, Iuri Petrovski... că eu ştiu că el mă cheamă, şi trebuie să se lase de băut... Şi nu spuneţi nimic nimănui... nu spuneţi nimic nimănui, spuneţi-mi că n-o să spuneţi nimic nimănui... Spuneţi ceva, Iuri Petrovski, spuneţi ceva, un cuvânt, un singur cuvânt, un singur cuvânt... Am o scrisoare, Iuri Petrovski... am o scrisoare pentru Iosif Visarionovici... (*îi pune în mână mai multe frunze uscate*) Iuri Petrovski, nu mă lăsaţi...

Tânăra femeie continuă în aceeaşi logică, reluând monologul. Între timp, o a doua femeie se apropie de fereastră şi i se adresează lui Iuri Petrovski.

Femeia bătrână : (*vorbind în acelaşi timp cu tânăra femeie*) Iuri Petrovski, spuneţi-i că maică-sa i-a spus să nu se mai obosească, că e obosit, că nici nu mai ucide, că nu-i merge bine, ştiu eu, dacă nu mai ucide înseamnă că nu-i merge bine, e bolnav, n-a mai ucis de o săptămână, e bolnav, nu se mai bărbiereşte, spuneţi-i că maică-sa este neliniştită, n-a mai ucis de patru zile, mănâncă prost, bea prea mult, nu se mai bărbiereşte, e bolnav, spuneţi-i că maică-sa este neliniştită, nici n-a mai ucis în ultimile zile, doarme prost, e obosit, a vegheat toată noaptea, de ce, nu se mai bărbiereşte, tuşeşte, e bolnav, n-a mai ucis de o săptămână, spuneţi-i că maică-sa este

neliniştită, e bolnav, e răcit, e obosit, e singur, n-a mai ucis de două zile, e singur, e obosit, se trezeşte greu, de ce, spuneţi-i...

Femeia bătrână continuă în aceeaşi logică. O a treia femeie se apropie de fereastră şi i se adresează lui Iuri Petrovski vorbind în acelaşi timp cu celelalte două.

A treia femeie : Saşa n-a făcut nimic, nu, n-a făcut nimic, nu, că mi-a spus, n-a făcut nimic, n-a făcut absolut nimic, nu, n-a făcut nimic, Saşa n-a făcut nimic, nu, nu, n-a făcut nimic, că mi-a spus că n-a făcut nimic, mi-a spus, nu, n-a făcut nimic, nu, Saşa n-a făcut niciodată nimic, doar c-a fost acolo dar n-a făcut nimic, era şi el acolo, asta-i tot, dar n-a făcut nimic, era doar acolo, da, acolo a fost, de fost a fost, da, dar n-a făcut nimic, nu, n-a făcut absolut nimic, nu, nimic, nimic, nimic, Saşa n-a făcut nimic, a fost acolo dar n-a spus nimic, n-a văzut nimic, n-a făcut nimic, era acolo, asta-i tot, dar n-a spus nimic, n-a făcut nimic, nimic...

O a patra femeie se apropie de fereastră şi i se adresează lui Iuri vorbind în acelaşi timp cu celelalte trei.

A patra femeie : Nu, Maria Spiridonova nu mănâncă piroşti că nu-i plac, nu, piroştile nu, piroştile, nu, nu fără piroşti, Maria Spiridonova nu mănâncă piroşti, nu piroştile, nu, nu, fără piroşti, nu, nu, nu, piroştile nu, destul cu piroştile, destul, piroştile nu, nu, niciodată piroşti pentru Maria Spiridonova, nu, Mariei Spiridonova nu-i plac piroştile, nu, nu-i plac, nu, nu-i plac, nu, nu, nu, nu i-au plăcut niciodată şi nu-i plac, destul, destul cu piroştile, gata, fără piroşti...

O a patra femeie se apropie de fereastră şi i se adresează lui Iuri Petrovski, în acelaşi timp cu celelalte patru femei.

A cincea femeie : Am economisit un număr important de vagoane, în speţă un total de 37 548 de metri lineari de podea, 11 834 de căldări şi 3 400 de sobe de tuci. Am economisit un număr important de vagoane. Am economisit un număr important de vagoane, în speţă un total 37 548 de metri lineari de podea, 11 834 de căldări şi 3 400 de sobe de tuci. Am economisit 37 548 de vagoane prin umplerea fiecărui vagon cu 45 de persoane în loc de 40. Întrucât s-a putut cu 45 în loc de 40, am economisit în speţă un total de 11 834 de căldări şi 3 400 de sobe de tuci. Raportăm deci că prin umplerea fiecărui vagon cu 45 de persoane în loc de 40 de pot economisi un număr important de metri lineari de vagoane, un număr important de căldări şi un număr important de sobe de tuci, în speţă un total de...

Se aude, de departe, un cor de femei şi un cântec de deportare cântat într-o limbă din Caucaz.

SCENA 18

Noaptea târziu, în camera lui Iuri Petrovski. Acesta doarme. Lângă pat, o sticlă de vodcă.

Timofei intră ca o fantomă, ca şi cum nici o uşă n-ar constitui o piedică pentru el. Timofei se opreşte lângă patul lui Iuri Petrovski şi aşteaptă. Tăcere lungă. Iuri Petrovski tresare, priveşte în jur, îl descoperă pe Timofei.

Iuri : Timofei... Timofei, lasă-mă să dorm...
Timofei : Iuri Petrovski, e chef...
Iuri : Lasă-mă să dorm, Timofei. Întoarce-te în salon la tine. Lasă-mă să dorm...

Timofei : E chef mare la "izolaţi", Iuri Petrovski. Iertaţi-mă, Iuri Petrovski, dar Ivan M. Gamarovski în persoană m-a trimis să vă invit.

Iuri : Timofei, lasă-mă să dorm. Ia sticla dacă vrei dar lasă-mă să dorm.

Timofei : Iuri Petrovski, n-am venit pentru asta. Tovarăşii în regim de izolare vă solicită prezenţa. S-a reunit astăzi şi tribunalul Secţiunii de înaltă Securitate. Va fi judecat un scriitor francez... Trebuie să veniţi... (*Pufneşte în râs*) Facem şi şedinţă de autocritică, care a şi început...

Iuri : (*se scoală şi se pune în mişcare ca un somnambul*) Timofei, cum faci tu că intri la mine cum vrei, când vrei? Cum faci? Că doar e încuiat cu cheia... Cum faci tu că intri la mine când eu închid cu cheia?

Timofei : Ivan M. Gamarovski sărbătoreşte 15 ani de când e aici... Făceţi-ne onoarea de a veni la petrecerea noastră... Căci dumneavoastră sunteţi de-al nostru, Iuri Petrovski... Noi ştim că sunteţi de-al nostru...

Iuri Petrovski îşi pune paltonul peste pijama şi se lasă condus de Timofei. Parcursul este destul de complicat, trebuie sugerat că "bolnavii" au intrările lor secrete, coridoarele lor secrete, uşile lor secrete.

Timofei : Pe aici, Iuri Petrovski... atenţie la cap, aplecaţi-vă... aşa... iertaţi-ne de deranj, Iuri Petrovski, dar pentru Ivan M. Gamarovski este o mare onoare să vă aibă la el, în zona liberă... Daţi-mi mâna, aşa, săriţi... Hop! aşaaa... am ajuns... Intraţi, Iuri Petrovski.

SCENA 19

Într-o încăpere vastă, luminată inegal, în jur de 20 de "bolnavi", bărbaţi şi femei, aşteaptă sosirea lui Iuri Petrovski. Încăperea are ceva dintr-o distilerie de alcool ilegală. În ciuda faptului că bolnavii poartă pe chip urmele unei mari suferinţe, şi că sunt îmbrăcaţi în zdrenţe, ambianţa este cea a unei şedinţe de partid. Unii "bolnavi" sunt aşezaţi pe scaune, alţii stau în picioare. Ivan M. Gamarovski "prezidează" adunarea aşezat la o masă urcată pe o mică estradă. Pe masă se află o sticlă de vodcă şi câteva pahare. Unii participanţi poartă cămăşi cu mâneci lungi, cămăşi de forţă de fapt, dar nu au mânecile legate. Ele atârnă pe jos ca aripile unor păsări monstruoase şi obosite. La intrarea lui Timofei şi a lui Iuri Petrovski toată lumea începe să aplaude.

Timofei : Tovarăşe Ivan M. Gamarovski, iată-l pe Iuri Petrovski care ne-a făcut onoarea de a veni la petrecerea noastră.

Ivan M. Gamarovski : Fiţi binevenit la noi, tovarăşe Iuri Petrovski. Este o mare onoare pentru noi să vă primim pe teritoriul liber al Uniunii Sovietice.

Reacţii, aplauze, exclamaţii în rândurile asistenţei.

Ivan M. Gamarovski : Dragă Iuri Petrovski, vă aflaţi aici pe singura porţiune a acestui spital unde niciodată nici un medic, nici un gardian şi nici un responsabil nu pune piciorul. Noi toţi suntem aici, Iuri Petrovski, în autogestiune totală.

Profesorul : Clic, clac, pluf!

Toată lumea râde ca reacţie la intervenţia Profesorului.

Ivan M. Gamarovski : Dumneavoastră sunteţi, dragă Iuri Petrovski, primul civil, prima persoană din exterior, care intră în zona liberă a acestui stabiliment. De aceea vă declarăm, dragă tovarăşe Iuri Petrovski, un om liber!

Aplauze. Unii "bolnavi" încep să tropăiască, alţii fluieră, etc.

Profesorul : Clic, clac, pluf!

Din nou toată lumea izbucneşte în râs, ca la un semnal, ca şi cum Profesorul ar pronunţa o formulă magică.

Ivan M. Gamarovski : Dragă tovarăşe Iuri Petrovski, pentru început vă rugăm să acceptaţi, în calitate de om liber pe unica porţiune liberă a Uniunii Sovietice, un mic cadou...

O femeie soseşte purtând pe braţe, ca pe o ofrandă, o cămaşă de forţă curată, scrobită, nouă. Femeia înaintează cu un aer solemn.

Ivan M. Gamarovski : Iată, Iuri Petrovski. E pentru dumneavoastră. Nu vă fie frică. Încercaţi-o. Noi ştim că dumneavoastră sunteţi de-al nostru. (*Ajutat de femeie, Iuri îşi dă jos paltonul şi haina de la pijama, după care îşi pune cămaşa de forţă*) Doriţi să vă înnodăm şi mânecile? (*Iuri face semn că nu*) Nu? Foarte bine. Acum, Iuri Petrovski, luaţi loc. (*Adresându-se asistenţei*) Ridic acest pahar în cinstea lui Iuri Petrovski, pentru povestirile sale adevărate, cu adevărat revoluţionare, care ne umplu inima de căldură. Hip, hip, hip, ura!
Toţi : Hip, hip, hip, ura!
Profesorul : Clic, clac, pluf!

Toată lumea izbucneşte în râs.

Bolnavul 1 : Tovarăşe Ivan M. Gamarovski, vreau să iau cuvântul.
Ivan M. Gamarovski : Imediat, tovarăşe. Imediat. Mai am doar să-i explic dragului nostru Iuri Petrovski vreo două, trei lucruri.
Bolnavul 2 : Să fie martor la proces! Tribunalul Zonei noastre Libere deliberează zi şi noapte, tovarăşe Iuri Petrovski!
Ivan M. Gamarovski : E adevărat, Iuri Petrovski. Noi îi judecăm fără încetare pe trădătorii adevărului.
Bolnavul 2 : La noi a fost condamnat la moarte însuşi Maxim Gorki!
Ivan M. Gamarovski : Este adevărat, Iuri Petrovski, noi l-am condamnat la moarte pe însuşi Maxim Gorki!
Profesorul : Clic, clac, pluf!

Toată lumea râde.

Bolnavul 2 : Dar o fi el cu adevărat mort, Maxim Gorki, tovarăşe Iuri Petrovski? Ştiţi, pentru noi este foarte important, întrucât l-am condamnat la moarte, este foarte important să avem confirmarea că este mort.
Iuri : E mort.

Asistenţa pare uşurată. Toată lumea aplaudă.

Bolnavul care l-a cunoscut pe Stalin : Vreau să povestesc cum l-am cunoscut pe Stalin. Vreau să-i povestesc tovarăşului Iuri Petrovski cum l-am cunoscut pe Stalin!

Bolnavul 2 : O întrebare, Iuri Petrovski. Noi dorim să-i condamnăm la moarte şi pe Semion Babaievski, pe Mihail Bubienov şi pe Vasili Ajaiev. Pentru că noi îi condamnăm la moarte pe toţi cei care au avut Premiul Stalin. Sunt ei morţi?

Iuri : Nu.

Bolnavul 2 : Deci avem încă posibilitatea să-i condamnăm la moarte...

Profesorul : Dar credeţi că ei vor muri vreodată, tovarăşe Iuri Petrovski?

Iuri : Da.

Toată lumea aplaudă, se defulează, etc.

Profesorul : Clic, clac, pluf!

Toţi devin brusc tăcuţi. Nimeni nu râde.

Ivan M. Gamarovski : Dragă tovarăşe Iuri Petrovski, daţi-mi voie să mă prezint... Eu sunt Ivan M. Gamarovski. De 15 ani mă aflu în acest spital. Zona liberă, am creat-o acum zece ani. Avem aici şi un cerc de studii revoluţionare, un cazinou, un Tribunal care lucrează 24 de ore din 24, un club al celor care l-au cunoscut pe Stalin...

Bolnavul care l-a cunoscut pe Stalin : Vreau să povestesc cum l-am cunoscut pe Stalin...

Al doilea bolnav care l-a cunoscut pe Stalin :Şi eu, şi eu l-am cunoscut pe Stalin!

Ivan M. Gamarovski : Hai, Grigori, povesteşte-i dragului nostru tovarăş Iuri Petrovski cum l-ai cunoscut pe Stalin.

Bolnavul care l-a cunoscut pe Stalin :L-am cunoscut pe Stalin! L-am cunoscut pe Stalin!

Ivan M. Gamarovski : Aşa e, aşa e, l-ai cunoscut pe Stalin. Povesteşte acum cum l-ai cunoscut pe Stalin.

Bolnavul care l-a cunoscut pe Stalin: (*concentrat*, *desfigurat*) L-am cunoscut pe marele Stalin...

Ivan M. Gamarovski : Foarte bine, Grigori. Povesteşte-i acum tovarăşului nostru care este scriitor cum l-ai cunoscut tu pe Stalin.

Bolnavul care l-a cunoscut pe Stalin :(*faţă congestionată, începe să tremure*) L-am cunoscut! L-am cunoscut...

Ivan M. Gamarovski : Da, Grigori. Dar când?

Bolnavul care l-a cunoscut pe Stalin :Eram cu detaşamentul comandantului Sergo Ordjonikidze!

Profesorul : A, deci l-ai cunoscut şi pe Sergo Ordjonikidze.

Bolnavul care l-a cunoscut pe Stalin :Da, l-am cunoscut şi pe Sergo Ordjonikidze.

Ivan M. Gamarovski : Dar spune-ne mai bine cum l-ai cunoscut pe Stalin.

Bolnavul care l-a cunoscut pe Stalin :Păi se întâmpla că culacii nu mai voiau să ne dea pâine. Şi Stalin a spus "culacii au tendinţe exploatatoare". Şi atunci am primit ordin să executăm câte 20 de culaci în fiecare sat.

Şi într-o zi eram într-un sat care se numea Buianska, şi eram trei, eu, un băiat din Vostokstal şi un alt băiat dintr-un sat care nu mai ştiu cum îi zice. Şi trebuia să împuşcăm trei culaci care erau închişi în pivniţa de la sediul Gepeu-ului. Şi ne-am dus să-i executăm în pădure. Şi culacii îşi făceau cruce tot timpul şi se uitau la noi şi se vedea clar că aveau tendinţe exploatatoare.

Şi atunci băiatul din Vostokstal ne-a zis, mie şi băiatului din satul care nu mai ştiu cum îi zice: "tovarăşi, noi o să-i executăm pe aceşti trei culaci care au tendinţe exploatatoare, dar o să-i executăm degeaba, pentru că ei au ascuns bine grâul şi n-o să ştim niciodată unde au ascuns grâul".

Şi atunci, în loc să-i împuşcăm i-am înălţat pe cruce, aşa cum ştiam de pe icoane, la biserică, cum fusese înălţat pe cruce mântuitorul nostru Isus Hristos, împreună cu doi tâlhari, unul la dreapta şi unul la stânga... Şi i-am muncit ca să ne spună unde au ascuns grâul.

Dar culacii n-au vrut până la urmă să ne spună unde au ascuns grâul. Şi poate că nu avea grâu ascuns de loc. Şi după trei zile tovarăşul Stalin, care trecea pe acolo, i-a văzut pe cei trei bătuţi pe cruce în pădure. Şi a întrebat "cine a făcut asta, tovarăşi?". Şi atunci eu, băiatul din Vostokstal şi băiatul din satul care nu mai ştiu cum îi zice am ieşit la raport şi am spus "noi".

Şi Marele Tovarăş Stalin era furios. Şi ne-a spus: "Tovarăşi, noi nu-i torturăm pe culaci după metodele reacţionare ale bisericii. Culacii trebuie torturaţi după metodele revoluţionare. Puteţi să le smulgeţi limba, să le smulgeţi maţele, să le tăiaţi urechile, să-i înecaţi puţin câte puţin într-un butoi cu apă, dar nu-i mai crucificaţi niciodată. Aţi înţeles, tovarăşi? Nu-i lichidaţi pe culaci prin metode contra-revoluţionare. Lichidaţi-i prin metodele Biroului Politic".

Uite-aşa a fost. Aşa l-am cunoscut eu pe Stalin. Tovarăşul Stalin ar fi putut să ne împuşte, pe mine, pe băiatul din Vostokstal şi pe băiatul din satul care nu mai ştiu cum îi zice, da, ar fi putut să ne împuşte pentru că am utilizat metode de tortură contra-revoluţionare, dar n-a făcut-o! Trăiască Marele Stalin!

Toţi : Trăiască Marele Stalin!

Ivan M. Gamarovski : Tovarăşi, ridic acest pahar pentru forţa literaturii care, graţie lui Iuri Petrovski, face să dea înapoi minciuna şi să înainteze adevărul!

Delir în sală. Mai mulţi bolnavi îl îmbrăţişează pe Iuri Petrovski.

Străinul : Ribbentrop-Molotov!

Profesorul : Clic, clac, pluf!

Al doilea bolnav care l-a cunoscut pe Stalin : Şi eu, şi eu l-am cunoscut pe Stalin! Eu am fost fotograful lui Stalin! Eu i-am şters de pe fotografia oficială pe Antipov, pe Kirov, pe Şvernik şi pe Akulov!

Ivan M. Gamarovski : Aşteptaţi, dragi tovarăşi. Fiecare la rândul lui. Tovarăşe Iuri Petrovski, aţi fi dumneavoastră de acord să fiţi comisar pentru literatură în guvernul nostru provizoriu?

Tăcere încordată.

Iuri : Da.

Asistenţa se dezlănţuie.

Profesorul : Jos cu trădătorii revoluţiei! Jos cu ei!

Bolnavul 2 : O întrebare, Iuri Petrovski. Scriitorul francez Henri Barbusse, o fi mort sau o fi încă în viaţă?

Iuri : În viaţă.

Străinul : Ribbentrop-Molotov!

Al doilea bolnav care l-a cunoscut pe Stalin : Întâi, l-am şters pe Antipov, apoi, l-am şters pe Kirov, apoi l-am şters pe... Nu, pe Şvernik nu l-am şters, l-am adăugat...

Bolnavul 3 : Tovarăşi, propun ca tovarăşul Kukin să ne citească capitolul pe care tovarăşul Iuri Petrovski l-a scris despre război!

Urlete, fluierături de aprobare, excitaţie ca în faţa unui spectacol care trebuie să înceapă.

Kukin : A, nu, tovarăşi! Cum să am eu curajul să rostesc, fie şi pe de rost, minunatele cuvinte pe care tovarăşul nostru Iuri Petrovski le-a scris despre Stalin şi despre război!

Reacţii de dezaprobare, fluierături, etc.

Ivan M. Gamarovski : Tovarăşe Iuri Petrovski, daţi-mi voie să vi-l prezint pe actorul Kukin care ştie pe de rost toate capitolele pe care le-aţi scris la noi despre bolşevici... Haide, tovarăşe Kukin, urcaţi la tribună!

Profesorul : Clic, clac, pluf!

Toată lumea îl aplaudă pe Kukin care urcă pe estradă.

Kukin : Am să vă recit... ultimul capitol pe care l-a scris Iuri Petrovski în noaptea asta înainte de a se duce la culcare... (*Agitaţie, aplauze*) Îmi permiteţi, Iuri Petrovski?

Iuri : Da.

Kukin : Într-o zi, tovarăşul Molotov îl trezi pe Stalin şi-i spuse: tovarăşe Stalin, iertaţi-mă că v-am trezit, dar avem o problemă cu vecinul nostru Hitler care ne-a invadat. Să vezi şi să nu crezi, adăugă Molotov, Hitler ne-a invadat şi iată că am pierdut Ucraina. Cum, făcu Stalin, am pierdut Ucraina? *(Râsete în sală)* Ei bine, da, răspunse Molotov, şi am pierdut şi Crimeea. Cum, făcu Stalin, am pierdut Ucraina şi Crimeea? Ei bine, da, făcu Molotov, am pierdut Ucraina, Crimeea şi nordul Caucazului. (*Hohote de râs în sală*) Cum, făcu Stalin, am pierdut Ucraina, Crimeea şi nordul Caucazului? Ei bine, da, răspunse Molotov, am pierdut Ucraina, Crimeea, nordul Caucazului şi partea de vest a Volgii inferioare. (*Alte hohote de râs în sală*) Cum, făcu Stalin, am pierdut Ucraina, Crimeea, nordul Caucazului şi partea de vest a Volgii inferioare? Ei bine, da, răspunse Molotov, am pierdut Ucraina, Crimeea, nodul Caucazului, partea de vest a Volgii inferioare, iar Hitler este acum la porţile Leningradului şi la porţile Moscovei... Şi atunci Stalin se gândi o clipă şi spuse: trebuie declarat Marele Război de Eliberare a Patriei. Şi fu declarat Marele Război de Eliberare a Patriei. Şi Hitler fu bătut... Asta-i!

Toată lumea aplaudă în picioare. Unii bolnavi plâng. Kukin face un gest spre Iuri Petrovski pentru a indica autorul. Toată lumea îl aplaudă pe Iuri Petrovski.

Străinul : Ribbentrop-Molotov!
Profesorul : Clic, clac, pluf!

Toată asistenţa începe să cânte "Cântecul partizanilor". Pe la jumătatea cântecului ei se opresc la fel de brusc cum au început. Poate că un gest făcut de Ivan M. Gamarovski a pus capăt cântecului.

Ivan M. Gamarovski : Dragă Iuri Petrovski, dumneavoastră vorbiţi limbi străine?

Iuri : Da...
Ivan M. Gamarovski : Vorbiţi, de exemplu, spaniola?
Iuri : Un pic...
Străinul : Ribbentrop-Molotov!
Ivan M. Gamarovski : Haide, tovarăşe Ribbentrop-Molotov, vino aici. (*Străinul urcă pe estradă*) Iată-l, tovarăşe Iuri Petrovski, pe tovarăşul nostru Ribbentrop-Molotov care este aici din 1939. El nu spune decât atât Ribbentrop-Molotov. Tovarăşe Ribbentrop-Molotov, spune Ribbentrop-Molotov.
Străinul : Ribbentrop-Molotov.
Ivan M. Gamarovski : Vedeţi? L-aţi auzit? Omul ăsta nu e rus. ăsta nu e accent rusesc. Tovarăşul nostru Ribbentrop-Molotov, după părerea noastră, este un tovarăş străin. (*Către Străin*) Tovarăşe Ribbentrop-Molotov, mai spune o dată Ribbentrop-Molotov.
Străinul : (*fericit*) Ribbentrop-Molotov.
Ivan M. Gamarovski : Poftim... L-aţi auzit? Ăsta nu-i accent rusesc... Nici măcar sovietic... Noi credem că el trebuie să fie spaniol sau francez sau englez... În orice caz, neamţ nu e, pe nemţi i-am auzit vorbind, nu e neamţ. L-aţi putea întreba într-o limbă străină de unde vine?
Iuri : Are you english?
Străinul : Ribbentrop-Molotov!
Iuri : Sei italiano?
Străinul : Ribbentrop-Molotov!
Iuri : Tu es français?
Străinul : Ribbentrop-Molotov!
Ivan M. Gamarovski : Poftim! Nu spune decât asta. De 14 ani, nu spune decât asta...
Kukin : (*urcă din nou pe estradă şi ia o atitudine de actor cabotin intrat în transă*) Şi atunci, un tovarăş apropiat de luptă de-al lui Stalin, care se numea Molotov, i-a spus lui Stalin: tovarăşe Iosif

Visarionovici, ţăranii care nu vor să intre în colhoz fac parte dintre cei care nu vor să meargă până la capăt? Şi Stalin răspunse: nu, tovarăşe Molotov, ţăranii care nu vor să intre în colhoz sunt oameni care cred doar că nu vor să meargă până la capăt, dar în inima lor, de fapt, ei vor să meargă până la capăt. Va trebui deci să facem colhozurile în chiar inima lor însăşi, şi în chiar inimile lor despicate pe viu vom face colectivizarea socialistă a agriculturii, şi chiar în inima ţăranilor noştri ţara sovietelor îşi va însămânţa grâul de azi înainte, şi îl va uda şi îl va secera.

Toată lumea aplaudă, unii râd, etc.

Ivan M. Gamarovski : (*râs convulsiv*) Tovarăşe Iuri Petrovski, multă bucurie ne-aţi mai adus dumneavoastră. Tovarăşe Iuri Petrovski, revoluţia nu a murit. Graţie unor oameni ca dumneavoastră, graţie acestei zone libere a Uniunii Sovietice, ea este încă vie şi într-o bună zi...

Profesorul : Clic, clac, pluf! Cea mai mare dramă a omului este că avionul face pluf.

Ivan M. Gamarovski : Tovarăşe Iuri Petrovski, vi-l prezint pe profesorul Gagain, care animă la noi cercul de studii revoluţionare...

Profesorul : Vă mulţumesc, tovarăşe Gamarovski, că mi-aţi dat cuvântul. Iată despre ce este vorba... Fără avion, viaţa n-are sens. Omul este făcut să se gândească la avion. Dar de îndată ce avionul este gata, de îndată ce omul porneşte în zbor cu avionul, avionul face pluf. Asta e cea mai mare dramă a omului, căci avionul, când îl priveşti de la sol, pare perfect. Veniţi, tovarăşi, priviţi, avionul este bun. Poftim, e destul să fac clic, şi toate beculeţele se aprind. Poftim, e destul să fac clac, şi toate motoarele se pun în mişcare. Clic... totul străluceşte. Clac, totul e ţais. Clic, cadranele clipăie. Clac, resorturile mişcă. Ce mai, e sigur că avem de-a face cu cel mai bun avion inventat de creierul uman. Haideţi, tovarăşi, urcaţi. Şi te urci în avion şi decolezi şi

avionul face pluf. Ca să vezi. Şi când vezi chestia asta începi să-ţi spui... Undeva e o chichiţă... Şi faci cercetări şi descoperi că avionul n-are nimic. Şi atunci îţi spui că pilotul este cel vinovat. Şi refaci avionul. Şi-i inviţi din nou pe tovarăşii tăi să vadă avionul. Şi la sol, avionul n-are nimic, este perfect. Clic, toate se aprind. Clac, toate se învârt. Clic, toate se mişcă. Clac, toate fronfronesc. E frumos avionul, ce mai, e sigur sută la sută, e puternic, e tot ce a putut inventa creierul uman mai frumos, mai sigur, mai puternic, mai luminos. Şi atunci urci cu tovarăşii tăi în avion şi decolezi şi zbori un pic şi avionul face pluf. Şi atunci analizezi situaţia şi spui: avionul nu are nimic, copilotul este cel care a fost prost. Şi reîncepi. Clic! Clac! Pluf! Şi atunci analizezi situaţia şi spui: avionul n-are nimic, e perfect, dar am fost prea mulţi în avion. Şi reîncepi. Şi la sol, avionul e perfect, e frumos, e luminos. Clic! Clac! Pluf! Şi atunci analizezi situaţia şi spui: s-a întâmplat din cauza furtunii, că a fost furtună, cea mai teribilă din ultimii 20 de ani. Clic, clac, pluf! S-a întâmplat din cauza păsărilor. Că păsările s-au prostit în ziua de azi, se bagă de-a dreptul în elice... Clic, clac, pluf! E din cauza lui clic. Clic, clac, pluf! E din cauza lui clac. Clic, clac, pluf! E din cauza lui pluf. Clic, clac, pluf! E din cauza lui Clic, clac, pluf... Poftim... Clic, clac, pluf, ăsta-i omul. Nu se opreşte niciodată. Avionul e bun. Pluf! Urcaţi, tovarăşi! Pluf! Avionul e bun. Şi în orice caz, nimeni n-are dreptul să spună că avionul nu e bun, căci toţi cei care se aflau în avion sunt acum morţi... Clic, clac, pluf! Alţi tovarăşi, acelaşi avion. Pluf. Încă. Pluf! Maşina e bună. Pluf. Asta-i...

Aplauze, strigăte, râsete, etc.

Kukin : (*sare pe estradă şi îl imită pe Iuri*) Tovarăşi, deschideţi larg gura... (*Toată lumea se execută)* Spuneţi *u*.

Bolnavii : *Uuuu... Uuuu...*

Kukin : Respiraţi...

Bolnavii : *Uuuu...*

Kukin : Umpleţi-vă plămânii cu aer... Mai tare.... Şi mai tare....

Bolnavii : Pfuuu...

Kukin : Aer mult în plămâni, mult, mult, mult...

Bolnavii : *Uuuu...*

Kukin : Spuneţi... *u-to...*

Intrare precipitată a lui Timofei.

Timofei : Tovarăşe Iuri Petrovski... vă caută... Tovarăşe Iuri Petrovski, veniţi repede... Tovarăşul director Dekanozov vă caută peste tot... Veniţi, pentru numele lui Dumnezeu, veniţi repede...

Ivan M. Gamarovski : Iuri Petrovski, nu plecaţi. Vor să vă aresteze!

Timofei : Haideţi, repede, trebuie s-o luăm din loc...

Ivan M. Gamarovski : Iuri Petrovski, noi putem să vă ascundem aici timp de ani şi ani de zile... Nu plecaţi... Rozanov este omul lui Beria... Iuri Petrovski, fiţi atent... nu părăsiţi zona liberă...

Iuri Petrovski îl urmează pe Timofei.

Ivan M. Gamarovski : Iuri Petrovski...

Iuri : (*mai întoarce o dată capul înainte de a dispărea*) Da?

Ivan M. Gamarovski : Trăiască adevărata revoluţie!

Toată lumea se ridică în picioare şi aşteaptă, într-o mare tensiune, ultimul cuvânt al lui Iuri Petrovski.

Iuri : Clic... clac... pluf!

SCENA 20

Într-o încăpere slab luminată, Katia şi Directorul.

Dekanozov : Intraţi, Katia Ezova, intraţi...

Katia intră, rămâne apoi nemişcată în prag, înaintează apoi cu câţiva paşi.

Dekanozov : Avansaţi... Luaţi loc...

Katia se aşează.

Dekanozov : Bănuiesc că ştiţi, tovarăşă Katia Ezova, de ce v-am cerut să veniţi.
Katia : Da, tovarăşe Director...
Dekanozov : Bănuiesc că ştiţi, tovarăşă Katia Ezova, că sunt foarte supărat pe dumneavoastră...
Katia : Da, tovarăşe...
Dekanozov : Bănuiesc că ştiţi, tovarăşă Katia Ezova, că sunt mai mult decât supărat. că sunt turbat de furie...

Katia : Da...

Dekanozov : Şi bănuiesc că ştiţi că dumneavoastră, tovarăşă Katia Ezova, sunteţi o curvă împuţită. Sunteţi conştientă de asta, nu-i aşa?

Katia : Tovarăşe Director...

Dekanozov : Gura!... Şi mai bănuiesc că ştiţi, tovarăşă Katia Ezova, că o curvă împuţită ca dumneavoastră nu poate decât să facă de ruşine societatea noastră socialistă.

Katia : Tovarăşe...

Dekanozov : Ştiţi, bănuiesc, că sunteţi o ruşine pentru patria noastră. Ştiţi, bănuiesc, că sunteţi o ruşine pentru clasa muncitoare şi pentru cauza construirii comunismului!

Katia : Tovarăşe...

Dekanozov : Comunismul nu poate fi construit cu curve împuţite ca dumneavoastră, Katia... Nu, aşa ceva nu se poate, noi n-o să reuşim niciodată să construim o societate nouă cu curve împuţite care se culcă cu debilii profunzi. Este sau nu este adevărat?

Katia : (*care începe să plângă*) Nu ştiu...

Dekanozov : Societatea cea nouă, omul cel nou, viitorul radios al clasei muncitoare, n-o să le putem construi niciodată cu curve împuţite care se culcă cu debilii profunzi... nu...

Katia : Dar...

Dekanozov : Katia Ezova, parcă-mi amintesc că v-am interzis să vă regulaţi cu debilii profunzi. Este sau nu este adevărat?

Katia : Da...

Dekanozov : V-am spus, v-am interzis, v-am rugat din tot sufletul să nu vă regulaţi cu debilii profunzi. Poate că n-am fost destul de clar, tovarăşă Katia Ezova?

Katia : Da, dar...

Dekanozov : Lejerii, nu vă sunt suficienţi? Debilii medii, nu vă sunt suficienţi... Eu...

Directorul începe să plângă.

Katia : Grigori...
Dekanozov : Închide-ţi pliscu'! Ne-ai trădat cauza! Ai trădat cauza luptei muncitoreşti... Ai trădat moştenirea clasicilor marxism-leninismului... L-ai trădat pe Stalin!
Katia : Nuuu...
Dekanozov : Ba da, l-ai trădat pe tovarăşul nostru Stalin.

Katia se prăbuşeşte, se ghemuieşte pe jos.

Katia : Nuuu... Nuuu...
Dekanozov : De ce te-ai culcat cu Ivan? Ivan nu l-a cunoscut niciodată pe Stalin... De ce te-ai culcat cu el?
Katia : Ba da, l-a cunoscut...
Dekanozov : Katia... Revino-ţi în fire, doar n-ai să poţi să te culci cu toţi cei care l-au cunoscut pe Stalin...
Katia : Ba daaa...
Dekanozov : Katia, vă arestez pentru înaltă trădare!
Katia : Grigori...
Dekanozov : În genunchi!
Katia : Da Grigori...
Dekanozov : Făceţi-vă autocritica, tovarăşă Katia Ezova!
Katia : Da, Grigori...
Dekanozov : Şi nu-mi mai spuneţi Grigori!
Katia : Nu...
Dekanozov : Vă ascult autocritica, Katia... De cîte ori v-aţi regulat cu Ivan M. Gamarovski?

Katia : O singură dată, Grigori...
Dekanozov : Nu-mi mai spuneţi Grigori!
Katia : Nuuu...
Dekanozov : Vă mai întreb pentru a doua oară, tovarăşă Katia Ezova... De câte ori v-aţi regulat cu Ivan M. Gamarovski?
Katia : De două ori... Numai că, tovarăşe Director...
Dekanozov : Gura! Gura!

Directorul sparge un scaun. Se linişteşte puţin.

Dekanozov : Vă ascult, Katia Ezova. Ce aveţi de spus?
Katia : Eu...
Dekanozov : Recunoaşteţi, tovarăşă Katia, că sunteţi o curvă împuţită, că sabotaţi prin comportamentul dumneavoastră moralitatea comunistă şi că faceţi jocul forţelor imperialiste...
Katia : Nu, Grigori, nu...

Katia avansează în genunchi şi se agaţă de Director.

Dekanozov : Nu mă atinge!
Katia : Grigori, eu vă iubesc...
Dekanozov : Nu mă atinge, tovarăşă... Nu pune mâna pe mine... Nu pune...

Grigori se lasă şi el în genunchi, cei doi se regăsesc plângând unul în braţele celuilalt. Din nou, prin jocul luminilor, unul din pereţi devine transparent. Corul bolnavilor mintal priveşte, imobil, scena.

SCENA 21

Iuri Petrovski intră în cabinetul Directorului unde, în afară de Grigori Dekanozov, se află Katia Ezova şi Stepan Rozanov. Katia, cu rochia răvăşită, plânge cu capul pe masă. Stepan Rozanov este beat mort. Grigori Dekanozov bea şi el şi-şi şterge din când în când lacrimile. Un aparat de radio difuzează muzică patriotică. Încăperea este plină de frunze uscate.

Dekanozov : Iuri Petrovski... Iuri Petrovski... Aţi auzit? Aţi ascultat radioul astăzi?
Iuri : Nu...
Dekanozov : Iuri Petrovski... O mare nenorocire s-a abătut asupra marii noastre ţări... Stalin a murit!

Plângând cu sughiţuri, Katia se aruncă în braţele lui Iuri.

Katia : Stalin, tu eşti etern prin noi
N-aveam nimic şi totu-ţi datorăm
Rămîi al nostru, pur, cu noi...

Iuri o respinge pe Katia şi se repede la Director.

Iuri : Sunteţi sigur, Grigori Dekanozov?

Directorul îi umple un pahar lui Iuri.

Dekanozov : Radio Moscova a anunţat că Iosif Visarionovici Stalin a murit! Trebuie întărită vigilenţa muncitorească... Trebuiesc evitate orice tendinţe de cedare la panică... Trebuie întărită disciplina... Sănătate!

Rozanov : (*beat mort*) Iuri Petrovski... Iuri Petrovski... Dumneavoastră sunteţi încă tânăr...Ajutaţi-ne să întărim vigilenţa muncitorească...

Katia : (*adunând frunzele moarte de pe jos*) Iuri... Iuri... De ce aţi ars toate aceste pagini... De ce aţi făcut asta?

Rozanov : Ce-o să ne facem acum cu hidra contra-revoluţiei? Ce-o să ne facem acum cu valeţii imperialismului american şi britanic? Iar or să scoată capul... Grigori, unde e sticla?

Katia : (*plângând*) Şi mi-a zis broscuţa rea, mi-a tot zis, ah Katia,
N-ai vrea tu să-mi împrumuţi, dacă tot îţi este rău
Lacrima din ochiul tău? Uite-aşa să văd şi eu
Universul ăsta mult ce din lacrimă văzut
Parcă este o oglindă care tocmai a căzut?

Treptat un val de isterie se propagă în spital. Se aud strigăte, urlete, voci, paşi rezonând pe lespezi. Avem impresia că bolnavii au început să distrugă mobilele, să se izbească de pereţi, etc.

Dekanozov : Ni se cere să fim vigilenţi... Ni se cere să fim vigilenţi...

La fereastra dinspre grădină a încăperii apar feţe, din ce în ce mai multe feţe. Un ciorchine de feţe creşte treptat la fereastră, unele plâng, altele devin din ce în ce mai ameninţătoare.

Rozanov : Iuri Petrovski, spuneţi-le că Stalin nu e mort... Pe dumneavoastră or să vă creadă... Ca să se calmeze... Spuneţi-le că nu e mort de loc...

Dekanozov : Da, da... Să le spunem că Iosif Visarionovici Stalin nu e mort. Este datoria noastră, tovarăşi, să anunţăm lumii că Stalin nu e mort...

Katia : (*plângând*) Măi, broscuţă, măi broscuţă, stai acolo între sâni
O s-ajungă până mâine de la gene pân' la tine
Lacrima şi Katia, Katia sau lacrima...

Directorul iese din încăpere urlând "Stalin nu e mort! Stalin nu e mort!". Rozanov îi urmează exemplul. Treptat, toţi membrii corpului medical preiau formula şi parcurg coridoarele spitalului strigând "Stalin nu e mort!" Concomitent, isteria generală creşte în intensitate. Membrii corpului medical trec dintr-un salon în altul, bat la uşi şi în calorifere strigând mereu "Stalin nu e mort!", dar nu par să aibă mare succes. Iuri Petrovski se apropie de fereastră, o deschide şi strigă spre ciorchinele de feţe ca şi cum s-ar adresa universului.

Iuri : Stalin nu e mort! Stalin nu e mort! Stalin nu e mort!

SCENA 22

O încăpere slab luminată. Stalin zace pe jos, agăţat de un scaun răsturnat. Este limpede că s-a prăbuşit de pe pat şi că încearcă să se târască spre uşă. Pe o masă pot fi văzute o sticlă de apă minerală şi un pahar. Pe jos se mai află un exemplar din PRAVDA. O tânără femeie intră aeriană, elegantă şi graţioasă. Se opreşte lângă Stalin.

Tânăra femeie : Ce vi s-a întâmplat, tovarăşe Stalin?
Stalin : (*vorbind cu greu*) Tu eşti, Nadejda?
Tânăra femeie : Tovarăşe Stalin, vreţi să vă urc pe divan?
Stalin : Destul, Nadejda... Destul...
Tânăra femeie : Vreţi să vă dau ceva de băut?
Stalin : Nadejda...
Tânăra femeie : Da, tovarăşe Stalin...
Stalin : Oh, Nadejda, cum mi-ai rupt tu mie sufletul, Nadejda...
Tânăra femeie : Cum aşa, tovarăşe Stalin?
Stalin : Destul, Nadejda... Ajunge...

Tânăra femeie se apleacă spre Stalin.

Tânăra femeie : Nu cumva lăcrimaţi, tovarăşe Stalin?
Stalin : Cum ai putut, cum ai putut tu să-i laşi pe Setanoşka şi pe Vasia fără mamă? Cum?
Tânăra femeie : Poate vreţi să vă şterg lacrimile, tovarăşe Stalin? (*Îi şterge lacrimile cu poalele rochiei*) Hai, Soso, e vremea de plecare...

Stalin : (*tresărind, bucuros ca un copil*) Unde mergem, Nadejda?

Ca şi cum femeia i-ar fi redat energia, Stalin începe să se mişte. Se lasă tras spre ieşire de femeia care a devenit brusc destul de tandră cu el.

Tânăra femeie : Maică-mea a reluat apartamentul ăla mare de pe strada Rojdestvenskaia... ţi-l aminteşti?
Stalin : (*fericit*) Da, da...
Tânăra femeie : Camera ta e neatinsă, ţi-am păstrat-o aşa cum a fost, dragul meu Soso... O să te ascundem în camera aia, vrei? Totul trebuie luat de la început, Soso... Îţi mai aminteşti când ai evadat de la Krasnoiarsk şi ai venit la noi prima dată de te-am ascuns? Şi eu aveam doar 16 ani... Şi tu erai slab, numai piele şi oase... Şi Lenin trecea şi ne întreba în fiecare seară: "A mâncat ceva Stalin ăsta?". Şi îi spunea mamei: "Vă rog, Olga Evghenievna, trebuie să-l îngrijiţi, ia uitaţi-vă cum arată..." Şi o dată s-a ascuns şi Lenin la noi... Şi erai şi tu şi tu i-ai ras barba şi mustăţile ca să poată trece în Finlanda fără să fie recunoscut... Iţi mai aminteşti, Soso?
Stalin : (*în continuare fericit ca un copil*) Da, da...
Tânăra femeie : Hai, nimeni n-o să te descopere în apartamentul nostru de pe strada Rojdestvenskaia... Şi ai să poţi şi să te odihneşti... Trebuie să te odihneşti... Ca să prinzi puteri... Şi apoi, vom vedea...
Stalin : Da, Nadejda... Da...

Cele două personaje ies din scenă. Stalin, în continuare fericit ca un copil, se ţine de tânăra femeie, care îl sprijină cu tandreţe. Putem crede că amândoi sunt pacienţi ai spitalului.

SCENA 23

Încăperea de la subsol unde cei şapte sau opt "bolnavi" joacă la "ruleta trecătorilor."

Crupierul : Haide, haide, ladies and gentlemen, faceţi jocurile...
Bolnavul 1 : Ce dracu' înseamnă tîmpenia asta ladies and gentlemen?
Crupierul : Haide, haide...
Bolnavul 1 : (*depune banii în faţa crupierului*) Civil la lopată, dreapta...
Bolnavul 2 : Iar te păcăleşti ca un bou. Ăştia când vin la zăpadă nu sunt civili, niciodată nu sunt aduşi civili la zăpadă...
Bolnavul 1 : Ei şi? Lasă-mă dracului în pace.
Bolnavul 2 : (*depune banii în faţa crupierului*) Două copeici, om la lopată de azi în trei zile. Dreapta sau stânga la alegere.
Bolnavul 3 şi Bolnavul 4 :Pfff...
Crupierul : Haide, haide... Faceţi jocurile...
Bolnavul 3 : Om la lopată de azi într-o lună!
Crupierul : Cât, Saşa?
Bolnavul 3 : O copeică.
Crupierul : Merge, merge... Haide, Emilian, e rândul tău...
Bolnavul 4 : Militar la lopată, dinspre... dreapta... de azi în trei luni... Na! Trei copeici!
Bolnavul 1 : A, nu! Trei copeici e mult. N-ai dreptul!
Crupierul : Gura, Piotr! (*Către Bolnavul 4*) E prea mult. N-ai dreptul. Două copeici. Haide, haide, următorul, faceţi jocurile, ladies and gentlemen.

Bolnavul 5 : Nimeni, niciodată, de nicăieri.
Bolnavul 3 : Ăsta nu joacă corect. Nu e corect. N-are dreptul!
Crupierul : Gura! Joacă cum îl taie capul... Haide, haide, faceţi jocurile ladies and gentlemen...
Bolnavul 6 : Soarele! Soarele la zăpadă, topire totală prin soare, de azi în şase luni.
Crupierul : Cât?
Bolnavul 6 : O copeică.
Bolnavul 4 : Şase luni e prea mult. Spune cinci.
Crupierul : Haide, haide, faceţi jocurile...
Bolnavul 4 : Ciripeşte Salomon... Ciripeşte mă, că nu e în Elveţia, n-are cum să fie-n Elveţia...
Bolnavul 7 : Câine.
Bolnavul 2 : E căcarea lumii, cu câinele ăsta al lui! Bă, termină o dată cu câinele ăsta! Vezi bine că nu trece niciodată nici un câine pe aici... Nu e câine aici, nu e! Boule!
Bolnavul 7 : Câine care se pişă din picioare pe geamul îngheţat, partea stângă. O copeică. Fac ce vreau.
Bolnavul 2 : Îmi sparge nervii, nenorocitul ăsta... de zece ani nu aud decât asta... Câine, câine, câine...
Bolnavul 4 : Face ce vrea. Elveţienii fac ce vor. E în Elveţia, face ce vrea.
Crupierul : Rien ne va plus...
Nebunul care mizează pe Stalin :Stalin stânga!
Crupierul : (*îl croieşte cu lopăţica de bătut muşte*) Pleacă! N-avem nevoie de chibiţ! Pleacă, fir-ai al dracului de jigodie...
Nebunul care mizează pe Stalin :Şi eu sunt în Elveţia! Am bani! Fac ce vreau! Stalin stânga.
Crupierul : Caramba! Caramba! Caramba!
Nebunul care mizează pe Stalin :Am dreptul!
Crupierul : Am zis că nu eşti în joc! Rien ne va plus.
Bolnavul 3 : Ce bou! Ce bou! Hai, trage o dată!

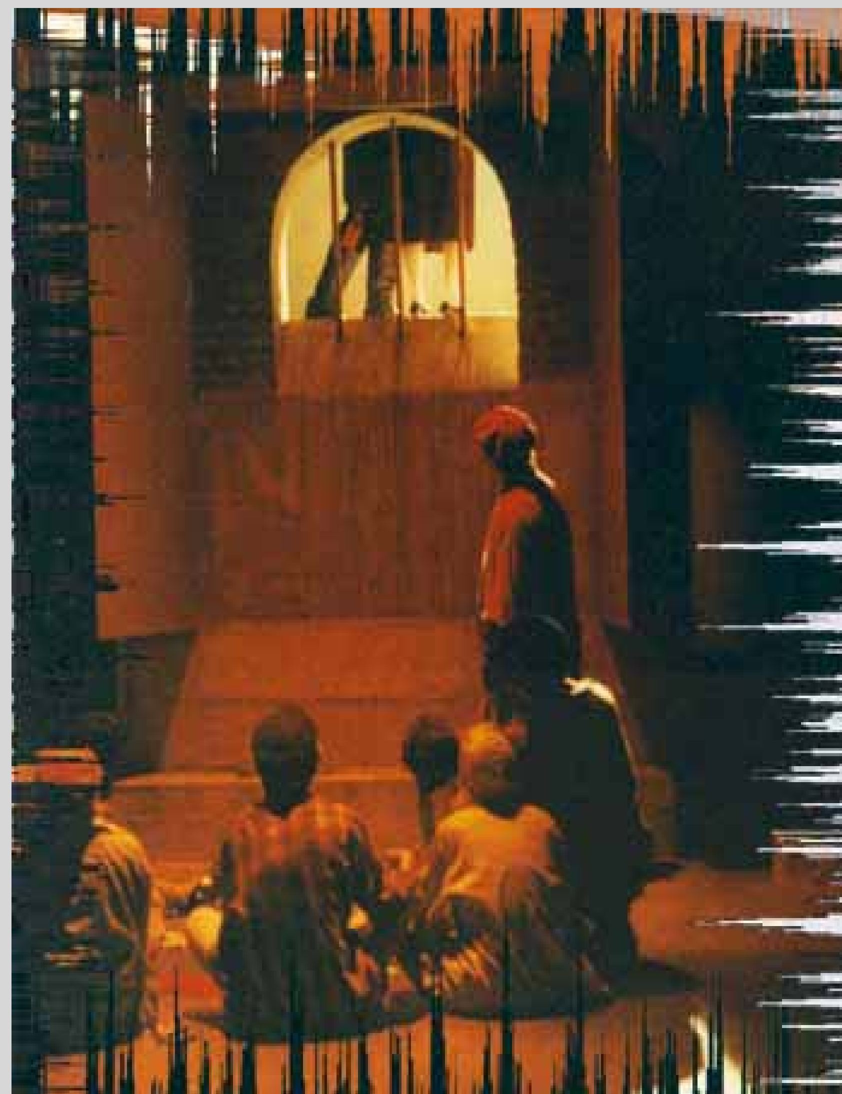
Crupierul trage de sfoară şi perdeaua se ridică. Fereastra este aproape complet acoperită cu zăpadă. Afară continuă să ningă, senzaţia că peste câteva minute întreaga fereastră va fi acoperită de fulgi. În încăpere pătrunde o lumină stranie, care vine de afară şi este filtrată de stratul de zăpadă depus în faţa ferestrei. Aşteptare în tăcere.

Bolnavul 3 : (*pufnind în râs*) Ce nebunie... Cât e de frumos... totuşi... Totuşi, totuşi... Nu?

Ceilalţi : Pssst!

De undeva, de departe, se aude "Cântecul partizanilor". Jucătorii sunt brusc cuprinşi de un frison. Cadrul ferestrei este traversat de un cuplu: Stalin şi tânăra femeie. Ei trec ca prin ceaţă, Stalin mergând în continuare cu greu, agăţându-se mereu de tânăra femeie care îl sprijină la fiecare pas. La un moment dat Stalin alunecă, cade într-un genunchi, se opreşte. Se întoarce spre fereastra înzăpezită şi şterge puţin zăpada. Priveşte înăuntru dar, după expresia feţei sale, nu vede mare lucru.

Bolnavii se apropie, fascinaţi, de fereastră.

Stalin şi tânăra femeie se îndepărtează. Pe această mişcare, extrem de lent, fereastra începe să se mărească. Bolnavii mai înaintează un pas, încă un pas... Stalin şi tânăra femeie se îndepărtează dar fereastra creşte, devine enormă, ia dimensiunea întregului perete... Bolnavii, ca hipnotizaţi, se îndreaptă spre fereastră, trec dincolo, în ninsoare, ridică mâinile, prind fulgi de zăpadă...

Bolnavul 4 : V-am spus că şase luni e prea mult... Şi uite... Uite... Şase luni era mult...
Bolnavul 3 : Nu-i adevărat... Totuşi... nu-i adevărat... totuşi...
Nebunul care mizează pe Stalin :Toţi sunt ai mei... Toţi, toţi, toţi... Trăiască Elveţia! Trăiască Elveţia!
Bolnavul 4 : V-am spus că e prea mult... Şase luni ar fi fost lung...
Nebunul care mizează pe Stalin :Ce, ce, ce spuneam? Ce spuneam? Ce spuneam, fraţilor...

Cântecul partizanilor răsună în continuare. Stalin şi tânăra femeie se îndepărtează. Înainte de a dispărea însă în ninsoare, Stalin mai întoarce o dată capul spre "bolnavi" şi-i priveşte cu un aer părintesc, senin şi generos.

SFÎRŞIT

NOTĂ: O frumoasă soluţie de final a imaginat regizorul Florin Fătulescu la montarea piesei în aprilie 2000 într-un teatru de la Hollywood, Statele Unite. După ce Stalin se îndepărtează de cadrul ferestrei, din exterior, fereastra începe să fie bătută în cuie. Se aud tot mai puternic izbiturile ciocanelor şi avem senzaţia că toate ferestrele şi uşile spitalului sunt bătute în cuie. Pe măsură ce scândurile acoperă fereastra, lumina scade în încăpere. Bolnavii privesc paralizaţi cum fereastra lor este "ucisă" treptat. Iuri Petrovski îşi face apariţia, purtând cămaşa de forţă pe care i-au oferit-o ceva mai devreme nebunii. Bolnavii îl privesc uluiţi pe Iuri Petrovski. Fără să pronunţe un cuvânt, Iuri Petrovski cere să-i fie înnodate mânecile cămăşii de forţă. Nebunii îi înnoadă mânecile cămăşii de forţă. În timp ce ciocanele continuă să izbească în exterior şi lumina scade tot mai mult în încăpere, Iuri Petrovski se aşează turceşte în faţa ferestrei acoperită aproape integral cu scânduri. El le face semn nebunilor că jocul trebuie să continue. Nebunii se aşează alături de el şi "ruleta trecătorilor" reîncepe. Spectacolul se termină pe replica Crupierului: "Haide, haide, faceţi jocurile!".

DICŢIONAR

Comunism : doctrină de sorginte utopică; punerea ei în aplicare s-a soldat în decursul secolului al XX-lea cu peste o sută de milioane de morţi.

Iosif Visarionovici Djugaşvili, numit Iosif Stalin, poreclit Soso : dictator comunist responsabil de moartea a 20 de milioane de persoane în URSS între 1929 şi 1953; a creat un cult al personalităţii în jurul său întreţinut nu numai de URSS şi de ţările comuniste ci şi de partidele comuniste din ţările occidentale.

Nadejda Alilueva : a doua soţie a lui Stalin; s-a sinucis în 1932 scîrbită de brutalitatea lui Stalin; cuplul a avut împreună doi copii, Svetlana şi Vasia.

Maria Spiridonova : lideră de primă oră a socialist-revoluţionarilor, partid pe care bolşevicii l-au tolerat până în februarie 1919; în decembrie 1918 Maria Spiridonova a condamnat viguros teroarea practicată

în mod cotidian de Tcheka; ea a fost arestată în februarie 1919 şi condamnată de Tribunalul Revoluţionar la "detenţie în sanatoriu, dată fiind starea ei de isterie"; este vorba de un prim exemplu, sub regimul sovietic, de plasare a unui opozant politic într-un spital psihiatric.

Am economisit un număr important de vagoane, în speţă un total de 37 548 de metri lineari de podea, 11 834 de căldări şi 3400 de sobe de tuci... : extras dintr-un raport semnat de un anume Milstein, funcţionar al NKVD-ului, în legătură cu eficacitatea deportării popoarelor din Caucaz în Siberia, între noiembrie 1943 şi iunie 1944; eficacitate rezultată din faptul că în fiecare vagon de marfă erau înghesuite 45 de persoane în loc de 40.

Colectivizarea forţată a agriculturii : peste două milioane de ţărani deportaţi, dintre care un milion opt sute de mii doar în perioada 1930-1931; şase milioane de persoane moarte de foame; sute de mii de morţi în deportări.

Semion Babaievski, Mihail Bubienov, Vasili Ajaiev : scriitori "oficiali" care au elogiat în cărţile lor personalitatea lui Stalin şi societatea sovietică.

Sergo Ordjonikidze : unul din acoliţii lui Stalin, responsabil, printre altele, de un veritabil masacru comis în Gruzia în timpul războiului civil.

Henri Barbusse : scriitor francez care a elogiat, în mai multe cărţi, personalitatea lui Stalin şi "noua societate socialistă din Uniunea Sovietică"; el a scris în 1928 o carte despre "minunata Gruzie", iar în 1935 prima biografie oficioasă a lui Stalin.

Maxim Gorki : primul scriitor "social" rus; după ce s-a distanţat iniţial de revoluţia bolşevică, a revenit în 1929 în URSS şi s-a pus în serviciul regimului.

Antipov, Kirov, Şvernik : responsabili politici, "şterşi" din fotografiile oficiale în urma epurărilor.

Viaceslav Molotov : unul dintre servitorii cei mai fideli ai lui Stalin, comisar al poporului la afacerile externe; el a semnat în 1939 cu Ribbentrop pactul germano-sovietic.

Felix Dzerjinski : creatorul şi primul şef al poliţiei politice bolşevice, "Comisia panrusă de luptă împotriva contra-revoluţiei, a speculei şi a sabotajelor" (pe scurt TCHEKA).

Daniil Harms : unul dintre numeroşii scriitori condamnaţi la moarte de către Stalin; în scrierile sale Daniil Harms mimează stilul infatil pentru a înşela cenzura.